

Richtsnoer

aanvullende asbest inventarisatie

Aanvullende eisen aan asbest inventarisaties

Versie 2.1; 14-03-2024

AUCIN

Inhoud

Paragraaf 1. Algemene eisen certificatie-instrument aanvullende asbest inventarisatie	5
1 Onderwerp en toepassingsgebied	5
2 (Normatieve) verwijzingen.....	5
3 Termen en definities	5
Paragraaf 2. Algemene aanvullende eisen certificatie-instrument aanvullende asbest inventarisatie	7
4 Samenwerking	7
5 Generieke eisen personeel	7
Paragraaf 3. Managementsysteem	8
6 Interne beoordelingen	8
7 Self-assessment.....	8
Paragraaf 4. De inventarisatie.....	9
8 Vooronderzoek	9
9 Afwijkende werkmethode.....	9
10 Beschrijving van de risicoboom	10
10.1 Start.....	10
10.2 Bepaling aantal monsters	10
10.2.1 Uitzonderling.....	10
10.2.2 Complexinventarisatie	10
10.2.3 Type asbestverdacht materiaal	12
10.2.4 Representatief materiaalmonster	12
10.2.4.1 Voor onderstaande toepassingen worden een minimaal aantal monsters aangeleverd van:	12
10.2.4.2 Voor onderstaande toepassingen wordt een minimaal hoeveelheid monster aangeleverd van:	14
10.3 Monster analyse	14
10.4 Hoofdgroep asbesttoepassing	14
10.5 Activiteit in de ruimte	14
10.6 Staat/conditie asbest volgens inventarisatie-rapport.....	15
10.7 Gebruiksdoel ruimte	15
10.8 Inkadering	15
10.8.1 Inkadering d.m.v. materiaal-identificatie met polarisatiemicroscopie	16
10.8.2 Inkaderen asbeststof gebied/ruimte = Kleefmonsters; analyse met polarisatiemicroscopie	17
10.8.3 Inkaderen asbeststof gebied/ruimte = Kleefmonsters; – analyse met Scanning Electron Microscopy vlg 16000-27 19	
10.9 Wel/geen sloop bouwwerk/object	20
10.10 Actuele of historische beschadigingen.....	20
10.11 Ruimte(n) welke regelmatig wordt gereinigd	20
10.12 Blootstellingsmetingen.....	20
10.13 Risicoscore.....	20
Paragraaf 5. Interpretaties van de bevindingen	21
11 Het asbestinventarisatierapport	21
Paragraaf 6. Faciliteiten en arbeidsmiddelen	22
12 Schoonmaken en vervangen	22
13 Medisch toezicht.....	22
14 Communicatie van asbest gevaren aan werknemers	22
15 Registraties	23
16 Calamiteiten procedure	23
Paragraaf 7. Verlening van het certificaat	24
17 Initiële beoordeling.....	24
18 Verlening van het systeemcertificaat.....	25
19 Gegevens certificaat	25
20 Periodieke vestigingsbeoordeling.....	25
21 Periodieke beoordelingen.....	26
22 Beoordelingen.....	26
23 Verplichtingen.....	28
24 Registratie	28

25	Actie	28
26	Frequentie.....	28
27	Verantwoordelijkheid / geheimhouding.....	29
28	Herbeoordeling van het systeemcertificaat.....	29
29	Minimale tijdsbesteding conformiteit beoordelende instelling	29
30	Verslag van beoordelingen tijdens looptijd	29
31	Melding door toezichhoudende (overheids-)instellingen	29
Paragraaf 10. Schouwingslijst, afwijkingen en sancties		30
32	Gebruik schouwingslijst	30
33	Bepalen van een waarschuwing of sanctie	32
34	Procedure bij afwijkingen	32
35	Concerncontrole	33
36	Oplossen afwijkingen; 4-O-systematiek.....	33
37	Hardheidsclausule.....	34
Paragraaf 11. Eisen aan conformiteit-beoordelende-instellingen en hun werkwijze.....		34
38	Kwalificaties auditoren	34
39	Kosten	34
Bijlage 1: Risicoboorn		Error! Bookmark not defined.
Bijlage 2: Schouwingslijst certificatie-instrument-aanvullende asbest inventarisatie.....		Error! Bookmark not defined.

Voorwoord

Achtergrond

Binnen de Arbeidsomstandigheden- en Leefomgevingswetgeving dient de aard, de mate en de duur van mogelijke blootstelling aan asbest of asbesthoudende producten volledig te worden geïnventariseerd.

De inventarisatie en het inventarisatierapport worden uitgevoerd, onderscheidenlijk opgesteld, door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat asbestinventarisatie dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.

Vanuit de overheid is het beleid gericht op het in overeenstemming laten zijn van de maatregelen met de risico's. Dat wil zeggen: streng waar het moet, minder streng waar het kan. Wanneer er geen informatie is over de specifieke risico's, maar het wel waarschijnlijk is dat er vezels vrijkomen, wordt gehanteerd.

De inventarisatie dient conform artikel 4.27 van de Arbeidsomstandighedenregeling uitgevoerd te worden volgens het gestelde in het "Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering" (verder 'Schema').

Echter mag in kader van "de zelfregulering van de markt"¹ de sector zelf haar schema schrijven. De sector verdient veel geld dankzij deze opgestelde markt beschermende reguleringen voorschriften rondom veiligheid. Dit terwijl opdrachtgevers juist zoveel mogelijk geld willen besparen om zoveel mogelijk asbest binnen het budget te verwijderen. Gelukkig hebben beide nog wel hetzelfde doel: "al het asbest zo snel en veilig mogelijk verwijderen".

Vanuit alle stakeholders en politiek is besloten dat saneringsadviezen vanuit risico's moeten worden beredeneerd en niet zoals nu vanuit een worstcase scenario. Ook vind men dat bij de saneringsadviezen een gedegen eenduidige (recente en wetenschappelijke) onderbouwing moet kunnen worden gegeven. Dit is niet het geval bij de voorschriften in de huidige schema. ²Het certificatieschema is ingewikkeld; overzicht

¹ Zie leaflet "zelfregulering van de markt" op de downloadpagina van aucin.nl

² Onderzoek functioneren certificatiestelsel asbest Definitief 28 september 2017 Tauw

en conceptueel denken is nodig om het te doorgronden. De regels zijn niet vertaald naar een eenvoudige instructie en laten veel ruimte binnen interpretatie van de bevindingen.

Voor sommige inventariseerders zijn dit – al dan niet bewust - prikkels om risico's te maximaliseren en onnodige verwijderingsvoorschriften voor te schrijven, zeker omdat de prijs door de markt wordt bepaald. Zodra asbest opduikt, loopt de geldmeter en de kans op weggegooid geld voor schijnveiligheid is maar al te groot. Afschalen van risico's betekent lagere opbrengsten voor de branche.

Afweging van en besluitvorming over de risico's van asbest binnen een project en daarmee de verwijderingswijze moet plaatsvinden op basis van erkende wetenschappelijke en professionele kennis inzake risico's, risicomanagement en proportionaliteit van risicobeoordeling.

Daarom is het 'nette deel' van de branche ook voorstander van strakke regels en eenduidige normstelling. Regels, normen en handhaving beschermen een fragiel level playing field.

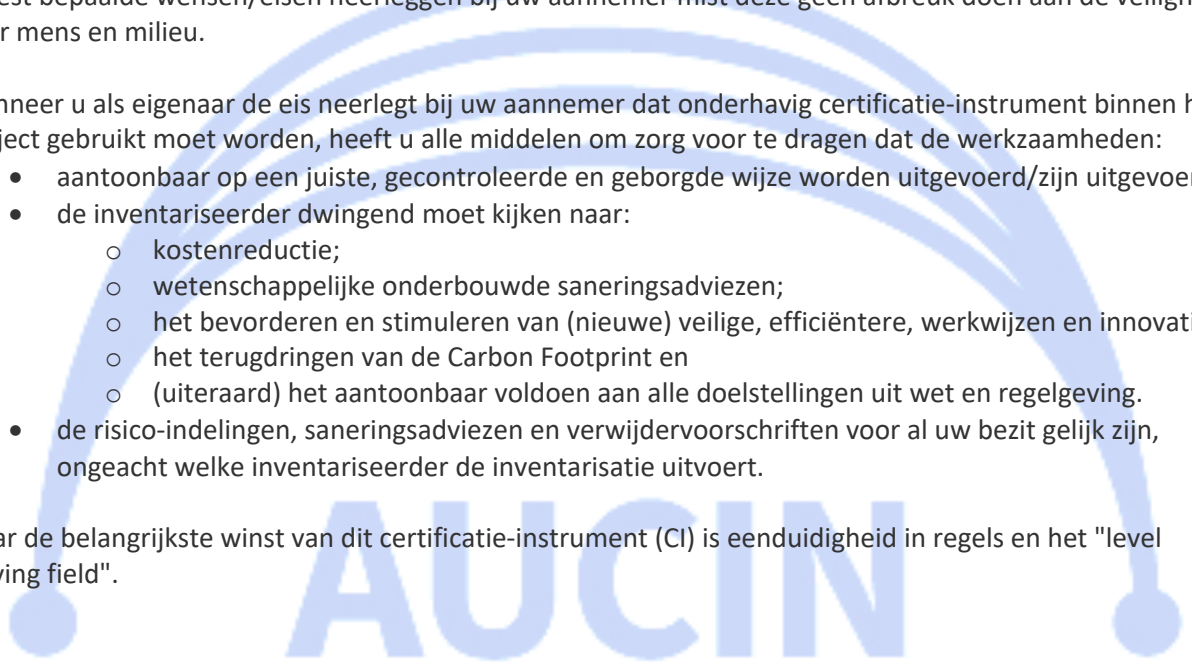
Het certificatie-instrument "aanvullende asbest inventarisatie"

In Nederland is het wettelijk vastgesteld dat u als eigenaar verantwoordelijk en hiermee juridische aansprakelijk bent voor werkzaamheden aan uw eigen eigendom. Daarom kunt u als eigenaar van het asbest bepaalde wensen/eisen neerleggen bij uw aannemer mist deze geen afbreuk doen aan de veiligheid voor mens en milieu.

Wanneer u als eigenaar de eis neerlegt bij uw aannemer dat onderhavig certificatie-instrument binnen het project gebruikt moet worden, heeft u alle middelen om zorg voor te dragen dat de werkzaamheden:

- aantoonbaar op een juiste, gecontroleerde en geborgde wijze worden uitgevoerd/zijn uitgevoerd;
- de inventariseerder dwingend moet kijken naar:
  - kostenreductie;
  - wetenschappelijke onderbouwde saneringsadviezen;
  - het bevorderen en stimuleren van (nieuwe) veilige, efficiëntere, werkwijzen en innovaties;
  - het terugdringen van de Carbon Footprint en
  - (uiteeraard) het aantoonbaar voldoen aan alle doelstellingen uit wet en regelgeving.
- de risico-indelingen, saneringsadviezen en verwijderingsvoorschriften voor al uw bezit gelijk zijn, ongeacht welke inventariseerder de inventarisatie uitvoert.

Maar de belangrijkste winst van dit certificatie-instrument (CI) is eenduidigheid in regels en het "level playing field".

Paragraaf 1. Algemene eisen certificatie-instrument aanvullende asbest inventarisatie

1 Onderwerp en toepassingsgebied

De doelstelling van dit certificatie-instrument is om werknemers, de leefomgeving en het milieu te beschermen bij het verwijderen van asbesttoepassingen. Het verkrijgen van eenduidigheid in regels en het "level playing field" en het bevorderen en stimuleren van innovaties, duurzaamheid en kostenreductie.

Dit certificatie-instrument is opgesteld zoals bedoeld in het rapport "Het gebruik van conformiteitsbeoordeling en accreditatie in het overheidsbeleid"; rapport van de interdepartementale commissie conformiteitsbeoordeling en normalisatie (ICN); 4 augustus 2016.

2 (Normatieve) verwijzingen

Naam	Beschrijving
Asbestverwijderingsbesluit 2005	Regels voor het inventariseren van asbest en het verwijderen van asbest.
Besluit asbestwegen Milieubeheer	Regels over maatregelen die eigenaren van asbestbevattende wegen moeten treffen.
Regeling nadere voorschriften asbestwegen Milieubeheer	Nadere voorschriften over de toepassing van de NEN 5897 en bepalingen wanneer een asbestbevattende weg toch voorhanden mag worden gehouden.
Productenbesluit asbest	Bevat het verbod op het in de handel brengen en gebruiken van asbest. En vermeld de vrijstellingen
Productenregeling asbest	Regels over de normen waarmee de concentratie asbest in producten moet worden bepaald.
Arbeidsomstandighedenwet	De raamwet Arbeidsomstandigheden
Arbeidsomstandighedenbesluit	Bevat met name in hoofdstuk 4 vanaf paragraaf 3 voorschriften over asbest.
Arbeidsomstandighedenregeling	Het wijzigingsbesluit i.v.m. het stelsel.
Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen	Regels m.b.t. het afvoeren van het asbest.
Bouwbesluit	Milieuregels m.b.v. slopen van bouwwerken en kunstwerken.
Besluit bouwwerken leefomgeving	Regels over bouwwerken in de fysieke leefomgeving
Besluit VTH	Categorie 11 aanwijzing ketentoezicht op asbest.

Tabel 1: normatieve verwijzingen (niet uitputtend)

Op dit certificatie-instrument is het gelijkwaardigheidbeginsel van toepassing wat inhoudt dat van de eisen mag worden afgeweken mits voorzien wordt in alternatieve maatregelen die leiden tot een veiligheidsniveau dat gelijk is aan het veiligheidsniveau dat met de prestatie eis wordt beoogd.

3 Termen en definities

In dit certificatie-instrument wordt verstaan onder:

Aanvrager: bedrijf dat bij een CBI een aanvraag doet voor het afgeven van het certificatie-instrument aanvullende asbest inventarisatie;

Asbest: hetgeen hieronder wordt verstaan in artikel 4.37 van het Arbeidsomstandighedenbesluit;

Asbesthoudend materiaal: asbesttoepassing of asbestverontreinigingen;

Asbesttoepassing: toepassing waarin asbest is verwerkt;

Asbestverdacht materiaal: materiaal dat op basis van een visuele beoordeling als mogelijk asbesthoudend is beoordeeld;

Asbestverontreiniging: asbesthoudend stof of restanten asbesthoudend materiaal;

Asbestvezel: hetgeen hieronder wordt verstaan in artikel 4.37, onderdeel c, van het Arbeidsomstandighedenbesluit;

Asbestverwijdering: Het gehele proces van het verwijderen van het asbest. Van de voorbereidende werkzaamheden, de verwijdering zelf tot en met het opruimen en afvoeren naar de stort van het asbest.

Auditjaar: 365 kalenderdagen vanaf de dag- en maandatum van ingang van het certificaat.

Beschadigd: niet meer heel zijn;

Bijwoning: of een aangekondigde procesbeoordeling, of een onaangekondigde procesbeoordeling of een controle meting.

Blootstelling van werknemers betekent de blootstelling aan asbestvezels in de lucht die zou optreden als de werknemer geen ademhalingsstoestel zou gebruiken.

Blootstellingsonderzoek: onderzoek naar de blootstelling aan inadembare deeltjes tijdens het uitvoeren van werkzaamheden met asbest met het doel deze werkzaamheden in een risicoklasse in te delen overeenkomstig een genormaliseerde meetmethode of een methode die aantoonbaar een gelijkwaardig resultaat en zekerheid oplevert;

Bouwkundige ruimte: een plaats in een gebouw of kunstwerk die geheel of gedeeltelijk door bouwkundige scheidingsconstructies wordt begrensd;

Calamiteit: onverwachte gebeurtenis die kan leiden tot ernstige risico's voor de werk- en leefomgeving;

CBI: Conformiteit Beoordelende Instelling;

Certificatie-instrument (CI): nadere uitwerking van een eis uit dit certificatie-instrument in een interpretatiedocument of protocol;

Certificatiejaar: eerste, tweede of derde periode van twaalf maanden na de ingangsdatum van het certificaat van het certificatie-instrument;

Concern: groep van ondernemingen die onder gezamenlijke leiding staan en als een eenheid optreden of rechtspersonen die via een aandeelhouderschap zijn verbonden;

Corrigerende maatregel: maatregel die gericht is op het blijvend wegnemen van de oorzaak van een opgetreden afwijking;

Eindbeoordeling: eindbeoordeling na asbestverwijdering;

Herstelmaatregel: maatregel die gericht is op het verhelpen van een opgetreden afwijking;

Holding: moederonderneming van één onderneming of meerdere ondernemingen;

Inspectie-instelling: door de Raad voor Accreditatie volgens ISO/IEC 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling die de eindbeoordeling verricht;

Kandidaat: bedrijf dat bij een conformiteit-beoordelende-instelling een aanvraag doet voor het afgeven van een certificaat;

Keuringsbewijs: Een op schrift of digitaal bewijs door een onafhankelijke instantie/instelling waaruit blijkt dat het middel heen voldoet aan de keuringseisen.

LAVS: Landelijk Asbestvolgsysteem, webportaal waarin informatie over het proces van asbestinventarisatie, asbestverwijdering, eindbeoordeling en afvoer van asbest wordt ingevoerd en opgeslagen via <https://www.asbestvolgsysteem.nl>;

ISO 9001: Kwaliteitsmanagementsystemen - Eisen

ISO/IEC 17020: algemene criteria voor het functioneren van verschillende soorten instellingen die keuringen uitvoeren, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut;

ISO/IEC 17025: algemene eisen voor de bekwaamheid van beproevings- en kalibratielaboratoria, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut;

ISO/IEC 17065: eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut;

Object: hetgeen hieronder wordt verstaan in artikel 4.37, onderdeel d, van het Arbeidsomstandighedenbesluit;

Opdrachtgever: natuurlijk persoon of rechtspersoon die de asbestinventarisatie of de asbestverwijdering opdraagt;

Pakdag: het aantal uren per dag dat met 1 of meer CI's op die dag is gewerkt, ongeacht met hoeveel medewerkers op die dag is gewerkt, gedeeld door zes, in een tijdsperiode van 1 auditjaar;

Projectlocatie: adres waar de asbestinventarisatie of asbestverwijdering plaatsvindt;

Risicobeoordeling: beoordeling van de risico's van de aanwezige asbestconcentraties;

Risicoklasse 1: wanneer sprake is van de concentraties asbestvezels als omschreven in de artikelen 4.44 en 4.46 van het Arbeidsomstandighedenbesluit;

Schemabeheerder: Autoriteit Certificatie-Instrumenten

Stofverzamelmonsters: met één stuk kleefstrip op diverse plaatsen stof verzamelen;

Uiteindelijk belanghebbende: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die:

- a) een belang houdt in het kapitaal;
- b) stemrecht kan uitoefenen in de algemene vergadering;
- c) feitelijk zeggenschap kan uitoefenen;
- d) begunstigde is van een deel of het gehele vermogen; of
- e) een bijzondere zeggenschap heeft over het vermogen;

Validatieonderzoek: onderzoek naar de blootstelling aan inadembare asbestvezels tijdens het uitvoeren van werkzaamheden met asbest of asbesthoudend materiaal met het doel deze werkzaamheden in een risicoklasse in te delen;

Veegmonsters: stofverzamelmonsters;

Verweerd: door weer en wind;

Vestiging: onderdeel van een bedrijf dat is gevestigd in een afzonderlijk gelegen kantoor of andere bedrijfsruimte of complex van bedrijfsruimten, waarin of van waaruit het bedrijf zelfstandig dienstverlenende activiteiten uitvoert op het gebied van asbestinventarisatie of asbestverwijdering;

Werkgebied: afgebakende ruimte of afgebakend gebied op een projectlocatie waarbinnen de asbestverwijdering plaatsvindt.

Paragraaf 2. Algemene aanvullende eisen certificatie-instrument aanvullende asbest inventarisatie

Het certificatie-instrument aanvullende asbest inventarisatie omvat aanvullende eisen voor het “Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering” zoals genoemd in artikel 4.27 van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Het “Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering” dient in zijn geheel gevolgd te worden.

In de onderstaande eisen 4 tot en met 16 zijn enkel die eisen en verduidelijkingen opgenomen welke als aanvulling gelden op de bijbehorende artikelen uit het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering.

4 Samenwerking

1. Een bedrijf die de asbest inventarisatie uitbesteedt aan een ander asbest inventarisatiebedrijf verifieert:
  - a. dat dat bedrijf beschikt over een geldig certificaat wat is afgegeven conform certificatie-instrument aanvullende asbest inventarisatie en;
  - b. gecertificeerd is voor het certificatieschema voor de procescertificaten asbestinventarisatie en asbestverwijdering, bedoeld in artikel 1.5a, onderdeel c, van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

5 Generieke eisen personeel

1. De werknemers van de (kandidaat) certificaathouder die de aanvullende asbest inventarisatie uitvoeren respectievelijk hierop toezicht houden,:
  - a. zijn in het bezit van een geldig DIA® certificaat zoals bedoeld in het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering of;
  - b. zijn in het bezit van een geldig VIA1 of 2 certificaat zoals bedoeld in het Basiscertificaat Certificatie-Instrument VIA1 en VIA2 of
  - c. kunnen aantonen voldoende specifieke deskundigheid te bezitten zoals bedoeld in artikel 4.54a, zevende lid van het Arbeidsomstandighedenbesluit.
2. De inventarisatie en het inventarisatierapport worden uitgevoerd, onderscheidenlijk opgesteld, door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat asbestinventarisatie dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.

Paragraaf 3. Managementsysteem

6 Interne beoordelingen

1. De (kandidaat) certificaathouder laat ten minste eenmaal per certificatiejaar interne beoordelingen uitvoeren.
2. Onder interne beoordelingen wordt verstaan:
  - a) een beoordeling waarbij wordt gecontroleerd of het kwaliteitssysteem volledig is geïmplementeerd en effectief is;
  - b) een beoordeling of de Risico Inventarisatie en Evaluatie van de Certificaathouder nog actueel is;
  - c) het uitvoeren van een self-assessment zoals genoemd in artikel 7 van dit certificatie-instrument.
3. De (kandidaat) certificaathouder laat de interne beoordelingen uitvoeren onder actieve begeleiding van een persoon/personen die aantoonbaar beschikken over kennis inzake:
  - a) de gezondheidsrisico's bij asbest;
  - b) de regelgeving inzake asbest;
  - c) het gebruik van de persoonlijke beschermingsmiddelen;
  - d) het asbestinventarisatieproces; en
  - e) het kwaliteitssysteem.

7 Self-assessment

1. Een self-assessment is een vorm van interne audit waarbij medewerkers worden getoetst op hun kennis en gedrag t.a.v. onderdelen van de bedrijfsvoering. De self-assessment kan in vraagvorm zijn, met multiple-choice antwoordmogelijkheden, open vragen, of met stellingen waarbij je aangeeft in hoeverre men kennis heeft van of handelt naar de stelling.
2. De vragen dienen per referentiekader (zie ook bijlage 2) te gaan over de volgende bedrijfsaspecten, verdeeld in 5 thema's waarbij elk bedrijfsaspect minimaal 1 maal per 3 jaar wordt behandeld:

Referentiekader			
(A) Tijdgevoeligheid	(B) Arbeidsomstandigheden	(C) (Leef-)Milieu	(D) Werkprocessen

Tabel 2a: Referentiekaders

Thema's	Bedrijfsaspecten
Beleid en Leiderschap	Beleid en doelstellingen
	Leiderschap
	Communicatiestructuur
	Gewenst gedrag
Kennis en Vaardigheden	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
	Eisen t.a.v. kennis, ervaring en competentie
	Beoordelings/ functioneringsgesprekken
	Niveau van bewustzijn
	Inzicht in de organisatie en haar context
Primaire en secundaire processen	Takenpakket afgestemd op kennisniveau
	Vorbereiding en planning
	Uitvoering
	Eindbeoordeling
	Onderhoud en inspectie van Middelen
Samenwerken met externen	Omgaan met wijzigingen
	Commitment voor opdrachtgevers
	Selecteren en beoordelen opdrachtnemers

	Stimuleren en sanctioneren van opdrachtnemers
Leren en Verbeteren	Leercultuur
	Meldingen
	Beoordelen beheersing van het werkproces in de werkomgeving

Tabel 2b: Thema's self-assessment

3. Als organisatie bepaalt u zelf welke vragen er in een self-assessment gesteld worden. Omdat de certificaathouder zelf de vraagstelling bepaalt, kan zij deze aanpassen naar het eigen beleid en gewenste mitigerende maatregelen. Naast het toetsen van kennis en gedrag zijn self-assessments ook een middel om bewustwording over bepaalde onderwerpen te vergroten.
4. Als de self-assessments zijn uitgevoerd, krijgt de certificaathouder een beeld van de mate van specifieke kennis en gewenst gedrag binnen afdelingen of functiegroepen. Zij ziet waar de verbeterpunten zitten op organisatieniveau, welke afdelingen goed scoren op bepaalde thema's of aspecten en welke afdelingen daar nog wat hulp bij kunnen gebruiken. Hetzelfde geldt voor functiegroepen. Als opvalt dat bepaalde functiegroepen minder of juist veel beter scoren op bepaalde vlakken dan anderen, kan dit gebruikt worden om van te leren.
5. Ook op beleidsniveau zijn de verbeterpunten zichtbaar. Scoort het gros van de organisatie ongeacht afdeling of functie minder goed op een bepaald thema of aspect? Dan is het beleid waar het over gaat mogelijk niet duidelijk beschreven of niet goed genoeg gecommuniceerd naar de werkvloer, of de werkvloer is onvoldoende betrokken bij het onderwerp. De (kandidaat)-certificaathouder kan dan haar beleid of maatregel erop aanpassen. In de opvolgende serie self-assessments kan de certificaathouder vervolgens zien en meten of vooruitgang is geboekt.
6. De Self-assessment leidt uiteindelijk tot een plan van aanpak om te komen tot verbeteringen.

Paragraaf 4. De inventarisatie

8 Vooronderzoek

1. De (kandidaat) certificaathouder voert ten behoeve van het opstellen van een Projectgebonden risico-inventarisatie en evaluatie (PRI&E) een vooronderzoek uit.
2. Risico's op de projectlocatie die niet aan asbest zijn gerelateerd dienen, conform art. 5 van de Arbeidsomstandighedenwet, opgenomen te zijn in de PRI&E. (voorbeelden, niet uitsluitend: werken op hoogte, werken in besloten ruimte, Veilig werken met hoogspanning, etc.).
3. De (kandidaat) certificaathouder bepaalt aan de hand van de verkregen informatie dat er geen kans is op een normoverschrijdende concentratie aan asbest in de lucht.

9 Afwijkende werkmethoden

1. Het Certificatie-Instrument-Stelsel stimuleert elk initiatief naar innovatieve werkwijzen binnen dit certificatie-instrument mits:
  - a) het onderbouwend onderzoek van/naar de innovatieve methode voldoet aan de zgn. BOHS-NVvA-methode;
  - b) het onderbouwend onderzoek van/naar de innovatieve methode is uitgevoerd en gerapporteerd door een geaccrediteerd laboratorium;
  - c) de te onderzoeken methode dezelfde of minder emissie veroorzaakt dan de bestaande methode.
2. Conform artikel 4.2 lid 4 van het Arbeidsomstandighedenbesluit en/of artikel 1.3 van het Bouwbesluit zijn andere geschikte, genormaliseerde meetmethodes, dan wel andere voor het doel geschikte meetmethodes of kwantitatieve evaluatiemethodes dan de BOHS-NVvA-methode toegestaan (gelijkwaardigheidsbeginsel).
3. Echter verzoeken de opstellers van dit certificatie-instrument de BOHS-NVvA-methode toe te passen in combinatie met de "STOP-strategie" zodat de uiteindelijke onderzoeksresultaten gebruikt

kunnen worden om de TNO campagne “TNO stofvrij werken” (<https://stofvrijwerken.tno.nl/>) uit te bereiden met technische innovaties en emissie reducerende gereedschappen voor de verwijdering van asbest in risicoklasse 1. *Tip: maak gebruik van de reeds beoordeelde gereedschappen zoals genoemd op de TNO site: <https://stofvrijwerken.tno.nl/oplossingen-gevaarlijke-stoffen/gereedschappen/>*

4. De opstellers van dit certificatie-instrument *verwachten van u dat* u uw onderzoek beschikbaar stelt aan TNO door het onderzoeksrapport te sturen aan uw CBI.
5. Elke ingeleverd onderzoek welke bruikbaar is bevonden voor de uitbereiding van de TNO campagne “TNO stofvrij werken” zal door de CBI worden beloond met een reductie van de kosten met 10% op de eerstvolgende (on-)aangekondigde procesbeoordeling.

10 Beschrijving van de risicoboorn

De inventarisatie volgt onvoorwaardelijk het stappenplan zoals afgebeeld in bijlage 1 “de risicoboorn”.

Opmerking:

Om een leesbare risicoboorn op papier te verkrijgen dient de risicoboorn te worden geprint op A3 formaat.

10.1 Start

De asbest-inventariseerder komt bij haar inventarisatie van een bouwkundige ruimte of object een asbestverdachte bron tegen.

10.2 Bepaling aantal monsters

Het asbestinventarisatiebedrijf draagt er zorg voor dat van elk aanwezige type asbestverdacht materiaal een representatief materiaalmonster wordt genomen.

10.2.1 Uitzonderling

De verplichting in artikel 10.2 geldt niet bij toepassingen waarvan uit geraadpleegde documentatie aantoonbaar blijkt:

- a. welke soorten asbest in het object verwerkt zijn en wat de percentages asbest zijn; of
- b. dat er asbest in het object verwerkt is en voor SMART geen analyseresultaten nodig zijn om de risicoklasse te bepalen.

Niet bedoeld wordt een eerdere analyse van een zelfde bron uit een andere complex, bouwwerk of object.

10.2.2 Complexinventarisatie

Een complex is een groep gebouwen met een gemeenschappelijke functie, bijvoorbeeld:

- een gebouw met meerdere appartementen (flat);
- kantoren;
- gevangenis;
- kloostercomplex;

Een complex kan ook een buurt zijn bestaande uit één of meerdere straten.

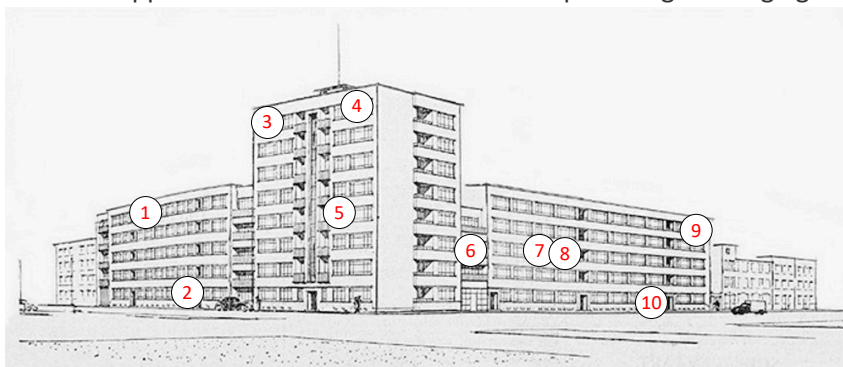
Voorwaarde is dat het complex door dezelfde bouwaannemer, in dezelfde bouwperiode is gebouwd. Aangenomen mag worden dat in het complex dezelfde bouwmaterialen zijn gebruikt.

Eén complex-inventarisatie omvat alle bouwwerken binnen het gedefinieerde complex.

Nadat 10% van het totale complex volledig is geïnventariseerd kan met deze 10% rapportage een sloopmelding conform art. 1.26 bouwbesluit worden gedaan.

Voorbeeld:

- Stel een complex betreft 100 appartementen.
- 10% = 10 appartementen worden t.b.v. de sloopmelding volledige geïnventariseerd.

Tekening 1: www.rotterdambouwt.nl

- In de 10 appartementen zijn de volgende toepassingen gevonden die in een matrixtabel in een bijlage van het asbestinventarisatierapport op de volgende wijze zijn gerapporteerd:

Complex 123

Appartement	Bouwkundige ruimte				
	Colovinyl slaapkamer 1 (m ²)	Colovinyl slaapkamer 1 (m ²)	Standleiding in WC (m)	Lijnlaag vloer keuken (m ²)	Bloempot Oma (aantal)
1					
2					
.. / enz / ..					
9	8	0	5		
.. / enz / ..					
13			2,2	5	
.. / enz / ..					
34			2,2	0	1
35	8	7	2,2	5	
.. / enz / ..					
38		0	2,2	5	
.. / enz / ..					
48			0	5	
.. / enz / ..					
61			2,2	5	
62				5	
.. / enz / ..					
83	7		2,2	5	
.. / enz / ..					
98					
99	8		2,2	5	
100					

Legenda

	Onderzoek bij de 10% inventarisatie
Tekst wit, bold	Toepassing bemonsterd geen asbest
Tekst wit, bold	Toepassing bemonsterd wel asbest
Tekst zwart	Toepassing niet bemonsterd geen asbest
Tekst zwart	Toepassing niet bemonsterd wel asbest
	Toepassing niet aanwezig

Tabel 1: Complexinventarisatie

- Indien in één van de ruimtes van één appartement een monster is genomen, wordt het analyseresultaat van dit monster gebruikt voor dezelfde toepassing in die ruimtes bij alle appartementen voor zover de toepassing als gelijk wordt beoordeeld door de inventariseerder.

Voorbeeld:

Stel een toepassing komt in *alle* appartementen in alle slaapkamer 1 en 2 voor, dan is de analyse van het ene genomen monster geldig voor 100 x slaapkamer 1 + 100 x slaapkamer 2 = 200 ruimtes in het complex 123.

- Een 10% inventarisatie is niet voldoende om ook de andere 90% van te saneren. Om uiteindelijk alle bouwkundige ruimten in het complex te mogen saneren dienen *alle* bouwkundige ruimten in het complex volledig te zijn geïnventariseerd.

Het uiteindelijke eindrapport van de complex-inventarisatie is een volledig ingevulde matrixtabel.

Type asbestverdacht materiaal

Onder “elk aanwezige type” wordt verstaan: een verschil in één of meer van de volgende beoordelingscriteria.

- Mate van gebondenheid;
- Wijze van bevestiging;
- Staat van de toepassing;
- Verwerking van de toepassing.

Voorbeeld 1: een beschadigde asbestverdachte bron gespijkerd tegen het plafond met stukjes op de grond.

- Bron 1: asbestverdachte bron gespijkerd tegen het plafond
- Bron 2: losse stukjes op de grond

Voorbeeld 2:

- een onbeschadigde hechtgebonden asbestverdachte bron gespijkerd tegen het plafond.
- een onbeschadigde hechtgebonden asbestverdachte bron gespijkerd tegen de wand.

Deze twee toepassingen is één gelijke bron. Immers de plaats van de toepassing is geen criteria.

Voorbeeld 3: “een beschadigde en verweerde asbestverdachte bron gespijkerd tegen het plafond”.

Deze bron beschrijving is **onjuist**. Immers betekend “verweerd” door weer en wind. En bron welke inpandig is gesitueerd kan nimmer verweerd zijn.

10.2.3 Representatief materiaalmonster

Voor asbestverdachte toepassingen waarbij een asbestconcentratie van **hoger dan 2%** wordt verwacht volstaat 1 materiaal monster.

Voor asbestverdachte toepassingen waarbij een asbestconcentratie **van 2% of lager** wordt verwacht (ook wel “inhomogeen” genoemd) worden meerdere monsters genomen.

De kans dat bij een lage concentratie in het materiaal, asbestvezels in een monster wordt gemist, is groot.

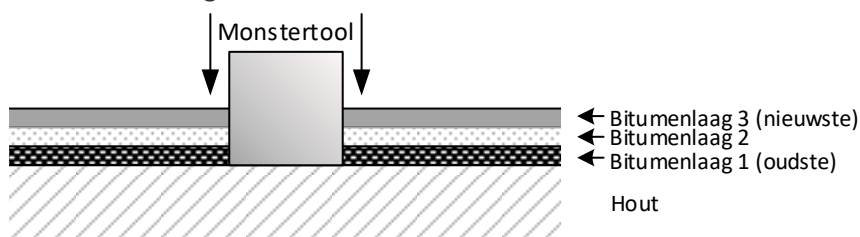
10.2.3.1 Voor onderstaande toepassingen worden een minimaal aantal monsters aangeleverd van:

1. Bitumen: 10% van het te bemonsteren gelijke oppervlak van alle lagen.
  - “gelijke oppervlak”: voor kan komen dat op bijvoorbeeld op een dak visueel duidelijk verschillende dakleer is gebruikt. Het aantal monsters wordt dan evenredig verdeeld over het aantal visueel verschillende vlakken.

Voorbeeld: op een dak van 100m² zijn visueel 2 soorten dakleer gebruikt.

- 100m² / 10% = 10 monsters van 3cm² of een rondboor van 5cm doorsnede.
- vijf monsters van dakleer-1 en vijf monsters van dakleer-2.

- “Alle lagen”: het kan voorkomen dat zich meerdere lagen bitumen aanwezig zijn. Bijvoorbeeld op daken. 1 monster betreft dan alle aanwezige lagen tot aan de ondergrond van de oudste laag:

Tekening 2: Lagen bitumen

2. Kit:

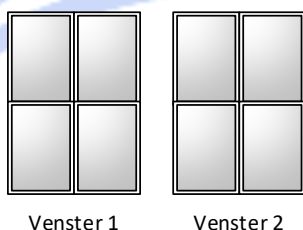
Daar verschillende lagen kit onder elkaar kunnen zitten betreft 1 monster: 3cm² tot aan de ondergrond van de kit.

- a. Afdichtingskit: 10% van de geschatte lengte.

Voorbeeld: geschatte lengte 100m / 10% = 10 monsters

Daar verschillende lagen kit onder elkaar kunnen zitten betreft 1 monster: 3cm² tot aan de ondergrond van de kit.

- b. Vensterkit: 10% van het aantal volledige vensters
“Volledige vensters”:

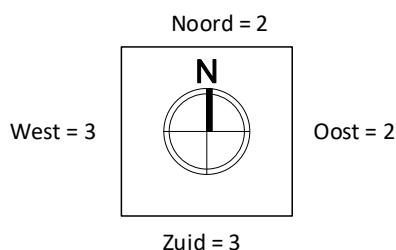

Voorbeeld: Dit voorbeeld bestaat uit twee vensters met acht ramen. Er worde twee monsters genomen.

Tekening 3: Vensters

De conditie van kit welke in een buitensituatie is gesitueerd, is afhankelijk van weer en wind. In Nederland het Zuid/Westen. Monstername van deze kit geschied in de verhouding: “Noord / Oost / Zuid / West : 2 / 2 / 3 / 3”

Voorbeeld:

Bij een oneven aantal monsters wordt het laatste monster of aan de zuidkant of westkant genomen.

Tekening 4: Monsterverhouding

10.2.3.2 Voor onderstaande toepassingen wordt een minimaal hoeveelheid monster aangeleverd van:

1. Colovinyl: 5cm² van het te bemonsteren gelijke oppervlak.
Voorbeeld: 100m² / 10% = 10 monsters van 5cm².
2. Tegelijm: Oppervlak van 1 tegel van alle lagen.
"Alle lagen": het kan voorkomen dat zich meerdere lagen lijm aanwezig zijn.
1 monster betreft dan alle aanwezige lagen tot aan de ondergrond van de oudste laag:

10.3 Monster analyse

De Monsters worden geanalyseerd door een voor asbestonderzoek geaccrediteerd laboratorium volgens:

1. Materiaal monsters: NEN 5896 of gelijkwaardig
2. Kleefmonsters t.b.v. materiaal bepaling: NEN 5896 of gelijkwaardig
Soms is het afbreken van een stukje asbesttoepassing niet mogelijk. Toegestaan is om dan middels een kleefmonster een monster te nemen. Echter dient dit monsters dan als een materiaalmonster te worden geanalyseerd en moet expliciet in het asbestinventarisatierapport worden opgenomen dat het hier om een kleefmonster gaat t.b.v. materiaal analyse en niet voor de bepaling aan/van een verontreiniging.
3. Asbesthoudend puingranulaat, afval, met asbesthoudend puin verharde wegen en bulk materialen: NEN 5897 of gelijkwaardig.

10.4 Hoofdgroep asbesttoepassing

Indien bij de inventarisatiewerkzaamheden door de inventariseerder blijkt dat er sprake is van een vermoedelijke aanwezigheid van visueel asbestverdacht materiaal binnen een bouwwerk bepaald de inventariseerder of het visueel asbestverdacht materiaal 1. hechtgebonden of 2. niet-hechtgebonden is.

10.5 Activiteit in de ruimte

In de werkruimte en in de leefruimte mogen asbestvezels zich in de lucht bevinden.

Als de concentratie aan asbestvezels in de lucht maar niet hoger is dan 2000v/m³ per 8 uur tgg is (grenswaarde).³

Als er in een ruimte zich asbest bevindt is de kans dat er een ongewenste gebeurtenis plaats vindt waarbij de concentratie aan asbestvezels hoger komt dan de grenswaarde afhankelijk van hoe snel dit asbest kan beschadigen en/of verwerpen. Met andere woorden: is afhankelijk van de activiteit in de ruimte.

- Plaats waar bij normaal gebruik geen/ beperkte kans is op beschadiging;
Voorbeeld: Ruimten die zelden worden gebruikt (korte verblijftijd) met geen of weinig ventilatie en lage luchtsnelheden, en geringe verplaatsingen, zoals kelders, archiefkamer.
- Plaats waar bij normaal gebruik beperkte kans is op beschadiging;
Voorbeeld:
  - Normale kantoorwerkzaamheden (ca. 8 u per dag) in een gebouw met luchtbehandelingsinstallatie, woonhuis onder normale gebruiksomstandigheden, winkels.
  - Onderhoudswerk waarbij alleen met handgereedschap wordt gewerkt.
- Plaats waar bij normaal gebruik mechanische beschadiging makkelijk kan optreden.
Voorbeeld:
  - Fabriekshallen met rondrijdende vorkheftrucks en veel luchtbeweging, sporthal tijdens het sporten.
  - Onderhoudswerk in technische ruimten waarbij met elektrisch en pneumatisch gereedschap wordt gewerkt.

³ Artikel 4.46 Arbobesluit en artikel 7.19 Bouwbesluit.

10.6 Staat/conditie asbest volgens inventarisatie-rapport

Hoe slechter de staat/conditie van het asbest hoe groter de kans op een normoverschrijding van de grenswaarde in de lucht.

- “Asbest in goede staat”: niet beschadigd of verweerd
- “Verweerd”:
  - “Niet verweerd”: asbestbundels visueel nog vast in de drager (voorbeeld van drager = cement).
  - “Licht verweerd”: asbestbundels gedeeltelijk los en uitstekend uit de drager. Komen naar verwachting niet los bij een windkracht hoger dan windkracht 3.
  - “zwaar verweerd”: asbestbundels los en uitstekend uit de drager. Komen naar verwachting los bij een windkracht hoger dan windkracht 3.
- “Beschadigd”: niet meer heel zijn.
  - “Niet beschadigd”: helemaal heel, uit de randen van de asbesttoepassing steken geen asbestvezelbundels uit.
  - “Licht beschadigd”: een scheur of breuk zonder visueel afgeschilferde stukken materiaal.
  - “Zwaar beschadigd”: een scheur of breuk met visueel afgeschilferde / missende stukken materiaal.
  - “Beschadigd”: Licht en/of zwaar beschadigd.
- Verontreiniging: gevolg van zwaar beschadigde asbesttoepassingen waarbij het afgeschilferde / missende stukken materiaal verspreid is in de omgeving.
- Buiten: in weer en wind.
- Redelijk vermoeden:
  - “geen redelijk vermoeden”: op grond van objectief waarneembare feiten voor minder dan 80% zeker zijn.
  - “wel redelijk vermoeden”: op grond van objectief waarneembare feiten voor meer of gelijk aan 80% zeker zijn.
  - vermoeden van normoverschrijdende verontreiniging: verwachting dat de asbestvezels in de lucht hoger zullen zijn dan 2000V/m³.

De inventariseerder dient haar besluit betreffende de staat/conditie van het asbest met foto's en een beschrijving per uitspraak te onderbouwen.

Indien er sprake is van een verontreiniging dient deze verontreiniging als aparte bron te worden opgenomen in het asbestinventarisatierapport.

10.7 Gebruiksdoel ruimte

In navolging van paragraaf 21.2 ‘Activiteit in de ruimte’ schrijven de ontwikkelaars van dit certificatie-instrument een extra bescherming voor, voor bewoonde woningen. De kans op beschadiging van asbest en daarmee veroorzakend een normoverschrijdende concentratie aan asbestvezels in de lucht is groot bij bijvoorbeeld spelende kinderen. Maar ook bijvoorbeeld bij het wegzetten van een stofzuiger in een meterkast met asbestbeplating.

10.8 Inkadering

Bij beschadigd asbest of een (redelijk vermoeden van) asbest verontreiniging moet een inkadering worden uitgevoerd. Men moet weten of de asbestvezels zich verspreid hebben als gevolg van het beschadigen om zodoende het potentiële risico voor mens en milieu te kunnen vaststellen.

Echter gelang het risico van de aanwezige beschadigde asbestbron zijn 3 manieren van inkaderen beschikbaar. Welke manier van inkaderen en de wijze waarop is dwingend voorgeschreven in dit certificatie-instrument.

Bij twee van de drie methoden wordt het 'inkaderen' gedaan door te schouwen en met behulp van 'kleefmonsters' (ook wel stripmonsters genoemd) om zo vast te stellen hoe ver de besmetting reikt. Kleefmonsters worden genomen door met behulp van een kleefstrip door op één specifieke plaats het stof op te nemen.

Daar waar in de keuzelijst geen inkadering wordt verlangd worden ook geen inkaderingen uitgevoerd.

Enkel die ruimtes die aantoonbaar voor meer dan 75% verontreinigd zijn mogen als "volledig besmet / volledig verontreinigd" worden verklaard.

"Veeg-" of "Stofverzamelmonsters", waarbij met één stuk kleefstrip op diverse plaatsen stof verzamelt wordt, zijn niet toegestaan en geven een onjuist beeld van waar zich wel of geen asbeststof bevindt.

Noot:

Degene die stellen dat inkadering *enkel* middels de NEN2991 mag worden uitgevoerd kunnen het niet juist hebben gezien het gestelde het gelijkwaardigheidsbeginsel (art. 1 grondwet, art. 4.2 lid 4 Arbobesluit, art. 1.3 bouwbesluit) en 'besluit van 5 juni 2014 tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met de herziening van de grenswaarden voor asbest alsmede enkele technische wijzigingen", blz. 12 onder art. 4.47 lid 3.

Onderstaande meetstrategie kent haar grondslag in het doelvoorschrift van art. 4.2 lid 1 van het Arbobesluit juncto art. 5 van de Arbowet.

10.8.1 Inkadering d.m.v. materiaal-identificatie met polarisatiemicroscopie

Visueel wordt bepaald in hoeverre de visueel zichtbare stukjes en brokjes zijn verspreid.

Aan de buitenrand worden (indien aanwezig) twee stukjes bemonsterd en door een voor asbestonderzoek geaccrediteerd laboratorium geanalyseerd middels polarisatiemicroscopie (NEN-5896).

Indien er maar 1 of 2 stukjes wordt aangetroffen neem de inventariseerder dit stukje mee als monster. De inventariseerder mag de plaats in met een diameter van 1.5m reinigen met een natte doek.

De stukjes worden in het asbestinventarisatierapport opgevoerd als aparte bron. Indien de inventariseerder de ruimte zelf heeft gereinigd maakt zij daarvan melding in het Asbestinventarisatierapport. Wel dient een SMA-rt van deze bron alsnog worden toegevoegd. (RK1)

Het te saneren gebied betreft een extra omtrek van 1.5m van het verontreinigde gebied.

Er worden geen kleefmonsters genomen.

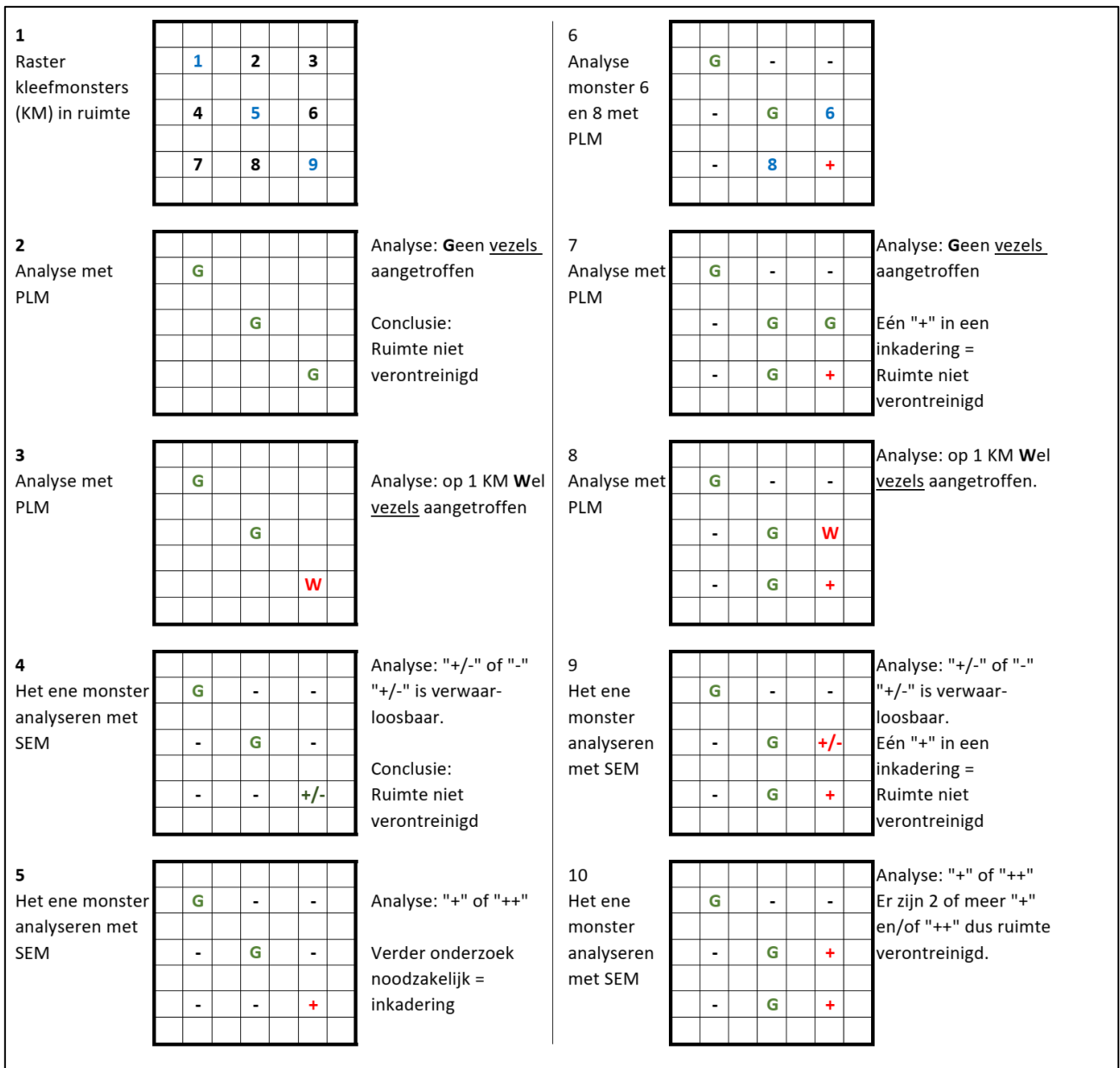

10.8.2 Inkaderen asbeststof gebied/ruimte = Kleefmonsters; analyse met polarisatiemicroscopie

Het inkaderen middels kleefmonsters geschied volgens het volgende voorbeeld:

- 1) De onderzoeker kleeft, conform de NEN-ISO 16000-27, de ruimte in een raster van circa 1.5m.
- 2) Minimaal drie representatieve kleefmonsters worden geanalyseerd met polarisatiemicroscopie.
De hoeveelheid geanalyseerde monsters moet worden onderbouwd.
Als na analyse blijkt dat op geen van de monsters vezels zitten (maakt dus niet uit wat voor een vezels), is er dus niets aan de hand en is de ruimte niet verontreinigd.
"Klaar".
- 3) Als op 1 kleefmonster wel vezels zijn aangetroffen wordt (In dit voorbeeld: sleefmonster 9);
- 4) ditzelfde kleefmonsters onder de Scanning Electron Microscopy geanalyseerd. Als na analyse blijkt dat de concentratie "+/-" is zijn we klaar.
1 "+/-" is verwaarloosbaar.
- 5) Als uit analyse blijkt dat er een concentratie van "+" of "++" op het kleefmonster zit, moeten verder worden inkaderd.
- 6) hiertoe worden de kleefmonsters die het dichtst bij het positieve monster zijn genomen (In dit voorbeeld: 6 en 8) onderzocht met polarisatiemicroscopie.
- 7) Als er geen vezels worden aangetroffen zijn we klaar; geen besmetting, geen sanering noodzakelijk.
Immers mag in een inkadering 1 "+" of "++" aanwezig zijn.
- 8) Stel op 1 van de twee kleefmonsters zijn wel vezels aangetroffen.
- 9) Dit monster wordt weer alsnog met Scanning Electron Microscopy geanalyseerd. Als na analyse blijkt dat de concentratie "+/-" is zijn we klaar. "+/-" is verwaarloosbaar en in een inkadering 1 "+" of "++" aanwezig zijn.
- 10) als uit analyse blijkt dat ook dit monster een concentratie heeft van "+" of "++" dan hebben we in de dataset van de inkadering twee (of meer) "+" of "++", dus is er sprake van een besmetting.

The logo for AUCIN features the word "AUCIN" in a large, bold, blue, sans-serif font. Above the text is a stylized blue arch with two circular end caps, resembling a bridge or a protective shield.

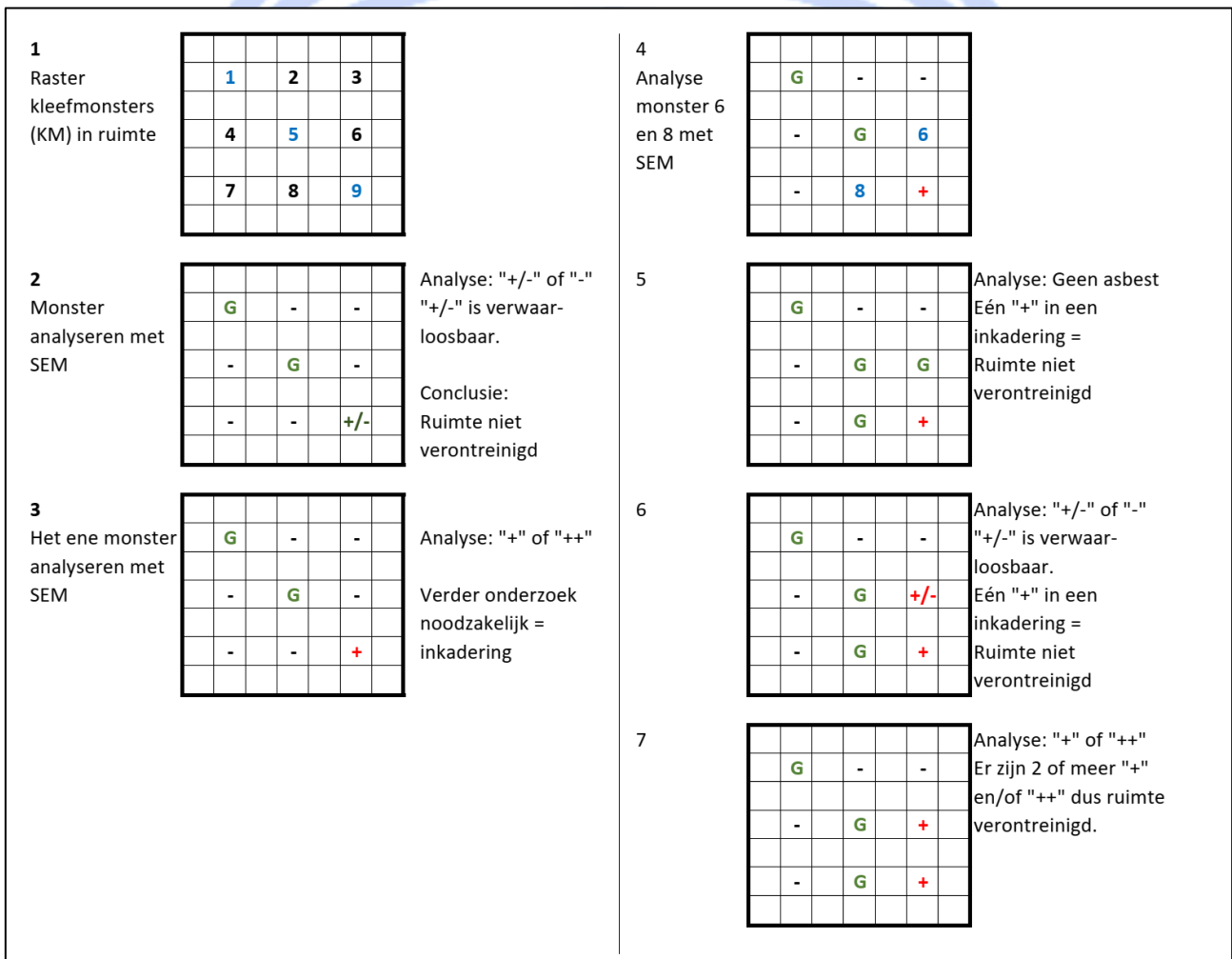
Figuur 1: inkadering met polarisatiemicroscopie

Het te saneren gebied betreft de lijn met “-” en/of “+/-” kleefmonsters.

10.8.3 Inkadere asbeststof gebied/ruimte = Kleefmonsters; – analyse met Scanning Electron Microscopy vlg 16000-27

Het inkadere middels kleefmonsters geschied volgens het volgende voorbeeld:

- 1) De onderzoeker kleeft, conform de NEN-ISO 16000-27, de ruimte in een raster van circa 1.5m.
- 2) Minimaal drie representatieve kleefmonsters worden geanalyseerd met Scanning Electron Microscopy. De hoeveelheid geanalyseerde monsters moet worden onderbouwd. Als na analyse blijkt dat de concentraties “-“ en/of “+/-“ zijn, zijn we klaar. 1 “+/-“ is verwaarloosbaar.
- 3) Als uit analyse blijkt dat er op 1 monster een concentratie van “+“ of “++“ op het kleefmonster zit, moeten verder worden ingekaderd.
- 4) hiertoe worden de kleefmonsters die het dichtst bij het positieve monster zijn genomen (In dit voorbeeld: 6 en 8) onderzocht met polarisatiemicroscopie.
- 5) Als er geen vezels worden aangetroffen zijn we klaar; geen besmetting, geen sanering noodzakelijk.
- 6) Als er 1 “+/-“ wordt aangetroffen zijn we klaar; geen besmetting, geen sanering noodzakelijk. Immers- mag in een inkadering 1 “+“ of “++“ aanwezig zijn.
- 7) als uit analyse blijkt dat ook dit monster een concentratie heeft van “+“ of “++“ dan hebben we in de dataset van de inkadering twee (of meer) “+“ of “++“, dus is er sprake van een besmetting.

Figuur 1: inkadering met Scanning Electron Microscopy

10.9 Wel/geen sloop bouwwerk/object

In navolging van paragraaf 21.2 'Activiteit in de ruimte' en 21.7 'Gebruiksdoel ruimte'.

Zoals bij in paragraaf 21.2 'Activiteit reeds uitgelegd is de kans op gezondheidsschade afhankelijk van activiteit en de verblijfsduur in die ruimte.

Slooppanden of objecten kennen geen gebruiksdoel (activiteit) meer waardoor zij een lage verblijfsduur hebben. Hierdoor kunnen slooppanden en objecten mogelijk een andere risicoscore opleveren.

10.10 Actuele of historische beschadigingen

In navolging van paragraaf 21.2 'Activiteit in de ruimte' en 21.7 'Gebruiksdoel ruimte'.

Zoals bij in paragraaf 21.2 'Activiteit reeds uitgelegd is de kans op gezondheidsschade afhankelijk van activiteit en de verblijfsduur in die ruimte.

Indien een beschadiging aantoonbaar vijf jaar of eerder heeft plaatsgevonden en de beschadiging aantoonbaar in de afgelopen vijf jaar niet is verslechterd, kan de bron mogelijk een andere risicoscore opleveren. Immers is de kans op de aanwezigheid van een normoverschrijdende concentratie aan asbesthoudende gesedimenteerde asbest vezels laag.

10.11 Ruimte(n) welke regelmatig wordt gereinigd

In navolging van paragraaf 21.2 'Activiteit in de ruimte' en 21.7 'Gebruiksdoel ruimte'.

Zoals bij in paragraaf 21.2 'Activiteit reeds uitgelegd is de kans op gezondheidsschade afhankelijk van activiteit en de verblijfsduur in die ruimte.

Indien een ruimte met een beschadigde asbestbron aantoonbaar 4 maal per jaar wordt gereinigd kan de bron mogelijk een andere risicoscore opleveren. Immers is de kans op de aanwezigheid van een normoverschrijdende concentratie aan asbesthoudende gesedimenteerde asbest vezels laag.

10.12 Blootstellingsmetingen

Indien uit het inkaderingsonderzoek zoals uitgevoerd in paragraaf 21.5 een verontreinigde ruimte heeft aangetoond, wordt aanvullend een blootstellingsonderzoek in de lucht uitgevoerd om zodoende het actuele risico voor mens en milieu te kunnen vaststellen.

De luchtmonsternamen dient volgens de VDI 3492bladd 2 (of gelijkwaardig) te worden uitgevoerd door een voor asbestonderzoek geaccrediteerd laboratorium waarna de monsters worden geanalyseerd door een voor asbestonderzoek geaccrediteerd laboratorium conform de ISO 14966.

10.13 Risicoscore

Elke vastgestelde asbestbron wordt ingedeeld in één van de vier risicoscores:

1. Risico nihil
2. Laag risico
3. Potentieel risico
4. Hoog risico

Indien in 1 bouwkundige ruimte meerdere asbesthoudende bronnen worden aangetroffen krijgt de ruimte de risicoscore behorende bij die aangetroffen toepassing met de hoogste risicoscore.

Paragraaf 5. Interpretaties van de bevindingen

Op grond van de inventarisatie zoals beschreven in paragraaf 5 wordt in het kader van de risicobeoordeling, bedoeld in artikel 4.2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit, door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat asbestinventarisatie dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling, bepaald in welke risicoklasse als bedoeld in de artikelen 4.44, 4.48 of 4.53a de werkzaamheden vallen.

De resultaten van de inventarisatie, bedoeld in het eerste lid, en de indeling in een risicoklasse, bedoeld in het tweede lid, worden opgenomen in een inventarisatierapport zoals bedoeld in het "Certificatieschema voor de Procefcertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering" (verder "het schema") conform artikel 4.27 van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Het schema stelt eisen voor de inhoud van een asbestinventarisatierapport.

Aanvullend op deze eisen stelt onderhavig certificatie-instrument:

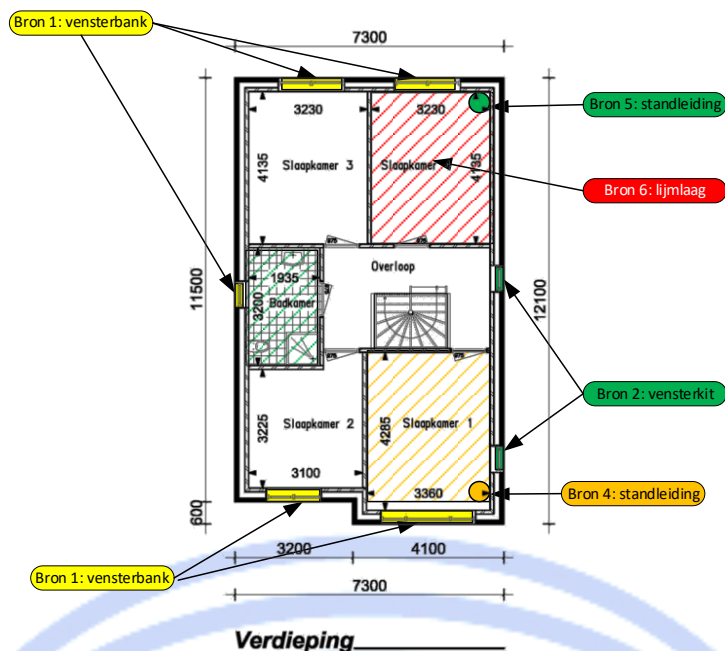
11 Het asbestinventarisatierapport

1. Regelmatig zijn er discussies of bepaalde uitgevoerde handelingen behoren bij de opdracht. Of discussies op bepaald gemist asbest wel tot de opdracht behoort.

Om deze discussies te voorkomen dient in elk inventarisatierapport een bijlage met een exacte opdrachtbeschrijving van de opdrachtgever/de eigenaar van het asbest te worden opgenomen.

2. Indien een inventarisatieopdracht een complex omvat:
  - a. Bevat het 10% inventarisatierapport in de bijlage een matrix waarbij per ruimte per adres van al het asbest de aard, omvang en blootstelling aan al het asbest volledig is geïnventariseerd.
  - b. Bevat het eind-inventarisatierapport in de bijlage een matrix van alle adressen waarbij per ruimte per adres van al het asbest de aard, omvang en blootstelling aan al het asbest volledig is geïnventariseerd.
3. Het inventarisatierapport bevat per bron/toepassing de exacte plaats van de monsternamen na het nemen van het monster. Uit de foto's is op te maken waar het monster is genomen.
4. Het bronblad bevat per bron de risicoscore en bijbehorende kleur van de toepassing.
5. Indien in 1 bouwkundige ruimte meerdere asbesthoudende bronnen worden aangetroffen krijgt de ruimte op de tekening de risicoscore behorende bij die aangetroffen toepassing met de hoogste risicoscore.

Voorbeeld:

Tekening 5: Voorbeeld woning met asbestbronnen

Paragraaf 6. Faciliteiten en arbeidsmiddelen

12 Schoonmaken en vervangen

1. De (kandidaat) certificaathouder zal alle beschermende kleding en uitrusting die in dit certificatie-instrument vereist zijn, reinigen, wassen, repareren en vervangen indien nodig om de doeltreffendheid ervan te behouden.
2. De (kandidaat) certificaathouder verbiedt het verwijderen van asbest uit beschermende kleding en uitrusting door te blazen, te schudden of op enige andere manier waardoor asbest in de lucht of op het lichaam van een werknemer wordt verspreid.

13 Medisch toezicht

1. De (kandidaat) certificaathouder dient aantoonbaar de medewerkers jaarlijks de gelegenheid te geven een vrijwillig periodiek een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te ondergaan volgens artikel 18 in de Arbwet.

14 Communicatie van asbest gevaren aan werknemers

1. De (kandidaat) certificaathouder moet het werken aan asbest opnemen in het algemene bedrijfsveiligheidscommunicatie-programma, behorende bij de bedrijfsrisico-inventarisatie en evaluatie dat is opgesteld, om te voldoen aan de Nederlandse Arbeidsomstandigheden wetgeving en Milieu wetgeving.
2. De (kandidaat) certificaathouder stelt een exemplaar van dit certificatie-instrument ter beschikking van alle betrokken werknemers.
3. De (kandidaat) certificaathouder moet elke persoon die beschermende kleding of uitrusting die met asbest is verontreinigd wast of reinigt, informeren over de mogelijk schadelijke effecten van blootstelling aan asbest en dat de kleding en uitrusting zo gewassen of gereinigd moeten worden dat huid- of oogcontact met asbest en voorkomt effectief het vrijkomen van asbest in de lucht boven de grenswaarde.

15 Registraties

1. Ten behoeve van de uitvoering van beoordelingen en de controle van projectdocumenten tijdens de vestigingsaudits, wordt door de certificaathouder een overzicht van projecten bijgehouden. Dit overzicht bevat ten minste:
  - a) projectlocatie;
  - b) datum geplande aanvang werkzaamheden;
  - c) projectidentificatie;
  - d) een nauwkeurige bijgehouden registratie bijhouden van alle blootstellingsonderzoeken, controlemetingen en eindinspecties die per project worden uitgevoerd.
2. De (kandidaat) certificaathouder registreert van iedere werknemer die in verband met de arbeid wordt blootgesteld aan asbest (stof) het type gebruikte adembeschermingsmiddel en archiveert deze gegevens ten minste 40 jaar.
3. De (kandidaat) certificaathouder zorgt ervoor dat blootstellingsregistraties van de medewerkers worden bijgehouden en beschikbaar worden gesteld aan de betreffende medewerker.
4. De certificaathouder stelt jaarlijks, bij de vestigingsaudit, de registraties genoemd in de leden 1 en 2 beschikbaar aan de CBI ten behoeve van landelijke statistieken.

16 Calamiteiten procedure

1. Wanneer een vermoeden bestaat dat een normoverschrijdende concentratie aan asbest in de lucht is vrijgekomen, zorgt de (kandidaat) certificaathouder binnen één uur na contaminatie voor (drietraps), en bij derde ingehuurde, gekeurde decontaminatieunit waarbij de medewerkers zich moeten douchen volgende werkwijze:
2. Kleed uzelf volledig uit, maar houd uw ademhalingsbeschermingsmiddel op, de motorunit aan;
3. Deponeer de vuile kleding incl. uw eigen kleding in een daarvoor bestemde waszak;
4. Was uw zelf en uw masker middels een aangereikte emmer met warm water, washand en droog u af met een handdoek.
5. Trek een schone transitoverall en overschoenen aan – indien in gebruik: over uw aanblaasunit en slang heen;
6. Loop naar de gereedstaande mobiele decontaminatie-unit (DECO);
7. Betreed de vuile ruimte van de decontaminatie-unit en sluit de deur;
8. Betreed de doucheruimte – indien in gebruik: met ademhalingsbeschermingsmiddel op, de motorunit aan;
9. Spoel uzelf met de douche volledig schoon gedurende ten minste 1 minuut, – indien in gebruik: inclusief uw ademhalingsbeschermingsmiddel;
10. Indien in gebruik:
  - a) Zet uw masker af;
  - b) Wanneer het filter vervangen wordt voor de volgende shift:
  - c) verwijder het filter en behandel dit als asbesthoudend, na het filter bevochtigd te hebben;
  - d) Filters die niet worden vervangen moeten worden afgedopt voordat de motorunit wordt uitgeschakeld;
  - e) Spoel het ademhalingsbeschermingsmiddel goed af;
11. Betreed de schone ruimte van de decontaminatie-unit en sluit de deur achter u;
12. Droog uzelf af en trek reserve kleding aan (afdrogen mag ook in de doucheruimte);
13. Droog uw ademhalingsbeschermingsmiddel grondig af en plaats dit eventueel op laadapparatuur.

Paragraaf 7. Verlening van het certificaat

Onderhavig certificatie-instrument is een aanvulling op het “Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering, bedoeld in artikel 1.5a, onderdeel c, van het Arbeidsomstandighedenbesluit, zoals vastgesteld op 1 juni 2023 door de Stichting Ascert in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid” (verder: Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering).

Onderstaand certificeringsproces vindt plaats tegelijk bij/met de (reguliere) audits van het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering zoals beschreven in paragraaf 6. ‘Beoordeling en verlening van een procescertificaat door een certificerende instelling’.

17 Initiële beoordeling

1. Tijdens de initiële beoordeling wordt een kandidaat-certificaathouder beschouwd en beoordeeld als zijnde een reeds gecertificeerde certificaat-instrument-houder.
2. De kandidaat certificaathouder stelt voor het certificatieonderzoek aan de CBI de systeemdocumentatie ter beschikking, inclusief een matrix waarin een relatie wordt gelegd tussen het eigen managementsysteem en de corresponderende eisen uit dit certificatie-instrument.
3. De initiële beoordeling bestaat uit 3 fasen:
  - a. De fase 1 ten kantore van de auditor “beoordeling gedocumenteerde informatie”.
    - a) De beoordeling omvat in ieder geval de beoordeling of de documentatie invulling geeft aan de normparagrafen uit dit certificatie-instrument om vast te stellen of het managementsysteem op papier voldoende aangevuld is met onderhavige eisen en de (kandidaat) certificaathouder klaar is voor de fase 2.
  - b. De fase 2 verder genoemd “Vestigingsaudit”. De beoordeling omvat:
    - b) een beoordeling of de procedures en instructies overeenkomstig de systeemdocumentatie zowel op schrift als in de praktijk uitgevoerd worden;
    - c) rondgang door het bedrijf en interview met directie en medewerkers.De beoordeling van fase 2 geschiedt op de bedrijfslocatie (gespecialiseerde afdeling), op onder het certificaat vallende nevenvestigingen (afdelingen) en op projectlocaties. De resultaten van de initiële beoordeling worden aan de kandidaat-certificaathouder gerapporteerd.
  - c. De fase 3 verder genoemd “INI-projectaudit”. De CBI geeft toestemming aan de aanvrager voor het uitvoeren van een Initieel project op de twee projectlocaties.
De beoordeling omvat:
    - a) op 2 projectlocaties een beoordeling of de procedures en instructies overeenkomstig de systeemdocumentatie in de praktijk foutloos uitgevoerd worden.
    - b) Indien bij één van de projecten door de CBI één of meer categorie A afwijkingen of twee categorie B afwijkingen, bedoeld in artikel 33, constateert, volgt een extra onaangekondigde bijwoning op een projectlocatie

18 Verlening van het systeemcertificaat

1. Het certificaat wordt afgegeven conform het algemeen reglement van de CBI zodra de initiële beoordeling van het managementsysteem in positieve zin is afgerond. Daarbij dient te worden voldaan aan alle normelementen uit dit certificatie-instrument.
2. Het certificaat wordt afgegeven voor een periode van 3 jaar (certificatieperiode), onder voorbehoud van de mogelijkheid van schorsing en intrekking.
3. Het is niet toegestaan om meerdere werkmaatschappijen binnen een concern op één certificaat te vermelden.
4. De CBI stelt overeenkomstig ISO/IEC 17020 een verslag op van haar bevindingen van de beoordelingen

19 Gegevens certificaat

1. De CBI vermeldt in ieder geval de volgende gegevens op het certificaat:
  - a) de bedrijfsnaam van de certificaathouder;
  - b) de code van de certificaathouder afgegeven door de schemabeheerder;
  - c) de contactpersoon van de certificaathouder;
  - d) het adres en de vestigingsplaats van de certificaathouder;
  - e) het inschrijvingsnummer van de certificaathouder bij de Kamer van Koophandel of een buitenlands handelsregister;
  - f) het uniek en eenduidig documentnummer of certificaatnummer, afgegeven door de schemabeheerder;
  - g) de naam, het adres en de vestigingsplaats van de CBI die het certificaat heeft verleend;
  - h) een verwijzing naar de geldende normen waaraan is getoetst;
  - i) de scope van het certificatie-instrument;
  - j) de ingangsdatum van het certificatie-instrument en de datum waarop het certificatie-instrument ophoudt geldig te zijn;
  - k) een verklaring van de CBI dat de certificaathouder voldoet aan de relevante eisen uit dit certificatie-instrument; en
  - l) de verplichtingen voor de certificaathouder.
2. De certificaathouders die onderdeel uitmaken van een concern krijgen een zelfde registratiecode van de CBI voor alle deelnemende ondernemingen en per deelnemende onderneming een sub-code.
3. Het certificaat wordt door de CBI ondertekend of van een ander autorisatiekenmerk voorzien

20 Periodieke vestigingsbeoordeling

1. Tijdens de certificatieperiode van drie jaar ten behoeven het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering, bedoeld in artikel 1.5a, onderdeel c, van het Arbeidsomstandighedenbesluit, zoals vastgesteld op 1 juni 2023 door de Stichting Ascert in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, wordt door de CBI begin auditjaar 2 en 3 een beoordelingsprogramma uitgevoerd dat bestaat uit het beoordelen van de doeltreffendheid en juiste toepassing van het managementsysteem.
2. De eisen uit onderhavig certificatie-instrument worden tijdens deze vestigingsaudit meegenomen en beoordeeld.

3. Eén maand voor de uitvoering van de vestigingsaudit voor het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering zend de certificaathouder aan de CBI:
  - a) de interne beoordelingen zoals genoemd in artikel 6;
  - b) de uitkomsten van de self-assessment incl. plan van aanpak zoals genoemd in artikel 7;
  - c) haar risico-inventarisatie en evaluatie incl. plan van aanpak;
  - d) de blootstellingsgegevens van het afgelopen auditjaar;
  - e) een lijst met projecten.
4. Tijdens de vestigingsaudit voor het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering beoordeeld de auditor:
  - a) per aanwezige VIA2 (Vakbekwaam Inventariseerder Asbest Niveau 2) een projectdossier of deze voldoet aan de eisen zoals gesteld in onderhavig certificatie-instrument of
  - b) Indien geen VIA2's aanwezig zijn: kan de onderneming niet (meer) voldoen aan de eisen van onderhavig certificatie-instrument;
5. De beoordelingen worden uitgevoerd conform het algemeen reglement van de CBI.

21 Periodieke beoordelingen

1. Elke auditjaar wordt de certificaathouder beoordeeld, ter beoordeling of blijvend wordt voldaan aan de referentiekaders zoals opgenomen in bijlage 2.

Bij deze beoordeling wordt gecontroleerd of de werkvolgorde wordt aangehouden en/of alle stappen op de juiste wijze worden doorlopen. Onder deze beoordeling valt ook de beoordeling van de benodigde papieren en certificaten, juist gebruik van PBM, juist gebruik van middelen, juiste registraties en hoe geacteerd dient te worden tijdens calamiteiten.
2. De beoordeling van de inventariseerder wordt uitgevoerd door de proces-CBI als aanvulling op haar procesbeoordelingen tijdens de bijwoningen op locatie bestaande uit:
  - a) of een onaangekondigde project-audit;
  - b) of een aangekondigde resultaatgerichte beoordeling;zoals opgenomen in het *'Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering, bedoeld in artikel 1.5a, onderdeel c, van het Arbeidsomstandighedenbesluit'*.
3. Tijdens de resultaatgerichte beoordeling kan zowel de beoordeling van het werkproces als de beoordeling van een opgeleverd rapport worden uitgevoerd.
4. De staffel voor het aantal beoordelingen op projectlocaties van het asbestinventarisatiebedrijf volgens het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering zal voldoende moeten zijn om alle inventariseerders die werkzaam zijn voor het inventarisatiebureau, jaarlijks te kunnen beoordelen.

Indien op het moment van de vestigingsaudit voor het procescertificaat van het inventarisatiebureau, de inventariseerder niet binnen de afgelopen 12 volledige maanden is beoordeeld, wordt de steekproef bij het onderwerp "rapportage beoordelingen" tijdens de vestigingsaudit van het procescertificaat, uitgebreid met 2 rapporten van de inventariseerder die bij de bijwoningen zijn gemist. De extra benodigde tijd wordt doorberekend aan de procescertificaathouder.

22 Beoordelingen

1. Onder “onaangekondigde beoordelingen” wordt verstaan:

De certificaathouder is verplicht om alle werkzaamheden die vallen onder dit certificatie-instrument middels het doorsturen van de LAVS-melding bij het project aan haar CBI. Volgens de frequentie zoals genoemd in Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering, bedoeld in artikel 1.5a, onderdeel c, van het Arbeidsomstandighedenbesluit zal de CBI, verdeeld over het auditjaar, een onaangekondigde beoordeling op de projectlocatie uitvoeren. Bij deze beoordeling worden ook de eisen uit onderhavig certificatie-instrument meegenomen en beoordeeld.

Bij deze beoordeling wordt gecontroleerd of de werkvolgorde wordt aangehouden en/of alle stappen op de juiste wijze worden doorlopen. Onder deze beoordeling valt ook de beoordeling van de benodigde papieren en certificaten, juist gebruik van PBM's, juist gebruik van gebruiksmiddelen, juiste registraties, aansturing/educatie van personeel en hoe geacteerd dient te worden tijdens calamiteiten.

2. Onder “aangekondigde resultaatgerichte beoordeling” wordt verstaan:

Volgens de frequentie zoals genoemd Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering, bedoeld in artikel 1.5a, onderdeel c, van het Arbeidsomstandighedenbesluit, verdeeld over het auditjaar, wordt de certificaathouder gevraagd een door de auditor gekozen projectrapport aan de auditor te zenden.

Bij deze beoordeling wordt gecontroleerd of de werkvolgorde is aangehouden en/of alle stappen op de juiste wijze zijn doorlopen. Bij deze beoordeling worden ook de eisen uit onderhavig certificatie-instrument meegenomen en beoordeeld.

3. LAVS-meldingen:

Het inventarisatiebureau is volgens haar certificatieschema verplicht om alle inventarisatiewerkzaamheden die vallen onder het Arbeidsomstandigheden besluit art, 4.54a middels het doorsturen van een LAVS-melding te melden bij haar proces-CBI.

het *'Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering, bedoeld in artikel 1.5a, onderdeel c, van het Arbeidsomstandighedenbesluit'*, op de eisen betreffende de LAVS-meldingen, dient het inventarisatiebureau in de melding aan te geven welke inventariseerder de inventarisatie uitvoert.

4. ZZP-er:

Een inventarisatiebureau die een inventariseerder inhuurt moet kunnen aantonen dat de ingehuurde inventariseerder in het bezit is van een positieve beoordeling die niet ouder is dan 12 volledige maanden. Een ZZP-er kan individuele afspraken maken met de CBI om zich jaarlijks te laten beoordelen.

5. Technisch verantwoordelijke:

De technische verantwoordelijke van het inventarisatiebureau dient te kunnen aantonen dat blijvend wordt voldaan aan de referentie-eisen zoals genoemd in bijlage 2. En dient eenmaal in de 12 volledige maanden te worden beoordeeld op het werkproces op een project alsmede op het opgestelde asbestinventarisatierapport.

23 Verplichtingen

1. De plichten van de (kandidaat) certificaathouder is volledige medewerking te geven aan de CBI. De CBI heeft de verplichting geen invloed op het beoordeelde proces te hebben tenzij de werkzaamheden tot een niet controleerbare situatie leidt. Dan heeft de CBI de plicht om de werkzaamheden te laten staken. De beoordeelde dient hier gehoor aan te geven.
2. De certificaathouder verleent medewerking aan controles van elke CBI, voor zover het een controle betreft van een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf waarvoor de certificaathouder werkzaamheden verricht.
3. Indien een CBI met betrekking tot het functioneren van een certificaathouder afwijkingen constateert van hetgeen is voorgeschreven in dit certificatie-instrument en dit rapporteert aan de CBI die het betreffende persoonscertificaat heeft afgegeven, dan onderzoekt de laatstbedoelde CBI deze melding en gaat deze zo nodig over tot het opleggen van waarschuwingen en/of sancties jegens de betreffende certificaathouder.

24 Registratie

1. De registratie van de beoordelingen worden vastgelegd op de daarvoor bedoelde documenten. Bevindingen kunnen worden onderbouwd met foto/ filmmateriaal. Het beoordeelde proces wordt gerapporteerd waarbij duidelijk is aangegeven wat het doel is van de beoordeling, de gevonden bevindingen en de conclusies van deze bevindingen.
2. Van de auditor mag verwacht worden dat hij "gevolg kan denken". Dit houdt in dat een bevinding die wordt gedaan en die niet direct leidt tot een afwijking maar wel een gevolg kan hebben verderop in het proces, geregistreerd dient te worden. Hierbij dient ook een onderbouwing vastgelegd te worden.
3. Bij de beoordeling mag geen opstapeling worden gemaakt van bevindingen die eenzelfde grondslag hebben. Bij dit soort bevindingen dient de grondslag opgenomen te worden als bevinding.
4. Het gehele rapport inclusief bevindingen, conclusies en fotomateriaal wordt gerapporteerd aan de (kandidaat) certificaathouder en wordt opgeslagen in het auditdossier van de kandidaat) certificaathouder.

25 Actie

1. Wanneer bij de beoordeling wordt vastgesteld dat de werkzaamheden niet meer voldoen aan de vooraf gestelde eisen dan dient de (kandidaat) certificaathouder actie te ondernemen.
2. Tevens dient deze de maatregelen te benoemen en aantoonbaar te maken dat deze maatregelen er voor zorg dragen dat de werkzaamheden weer voldoen aan de gestelde eisen.
3. Wanneer de (kandidaat) certificaathouder herhaaldelijk afwijkt van de vooraf gestelde eisen dan kan dit lijden tot een sanctie zoals genoemd in artikel 33.

26 Frequentie

1. De frequentie van de beoordeling is afhankelijk van de moeilijkheidsgraad van de werkzaamheden en de risico's die de werkzaamheden kunnen meebrengen. Deze worden bepaald door de CBI.
2. De CBI bepaald tevens wie de beoordeling mag uitvoeren en aan welke criteria de auditor dient te voldoen. Hierbij kan gedacht worden aan het hebben van een bepaalde accreditatie of aanwijzing. De CBI bepaald tevens de wijze van de uit te voeren beoordeling.
3. Wanneer de eigenaar een beoordeling wenst dient deze dit aan te geven bij de CBI.
4. De CBI bepaald op basis van bovengenoemde criteria vervolgstappen.

27 Verantwoordelijkheid / geheimhouding

1. Eenieder die zich conformeert aan de werkzaamheden beschreven in dit document dient de werkzaamheden objectief te beoordelen en mee te werken aan een objectief resultaat.
2. Wanneer in het geval van een bepaalde analyse of werkzaamheden een uitbesteding dient plaats te vinden zal dit door de auditor aan de CBI gecommuniceerd worden.
3. De partijen zijn verplicht om alle bevindingen die worden gedaan tijdens de beoordelingen enkel te communiceren aan de vooraf vastgestelde partijen. Dit zijn CBI, eigenaar en uitvoerende.
4. Het door communiceren naar derden is verboden tenzij er schriftelijk is aangegeven dat hiervoor toestemming is.

28 Herbeoordeling van het systeemcertificaat

1. De CBI beoordeelt bij her-certificatie de vestiging van de aanvrager overeenkomstig een initiele beoordeling fase 2 en de Periodieke vestigingsbeoordeling
2. Indien de positieve hercertificatiebeslissing valt binnen twaalf weken voor de vervaldatum van het lopende procescertificaat, dan is deze vervaldatum tevens de ingangsdatum van de nieuwe certificatietermijn van 3 jaar.
3. Indien de positieve hercertificatiebeslissing valt voor twaalf weken voorafgaand aan de vervaldatum van het lopende procescertificaat, dan is de datum van de hercertificatiebeslissing de ingangsdatum van de nieuwe certificatietermijn van 3 jaar.
4. Een nieuw procescertificaat wordt slechts verstrekt onder het gelijktijdig intrekken of ongeldig maken van het eerder afgegeven procescertificaat.

29 Minimale tijdsbesteding conformiteit beoordelende instelling

1. Onderhavig certificatie-instrument is een aanvulling op het "Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering, bedoeld in artikel 1.5a, onderdeel c, van het Arbeids-omstandighedenbesluit, zoals vastgesteld op 1 juni 2023 door de Stichting Ascert in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid" (verder: Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering).
2. Onderstaand certificeringsproces vindt plaats tegelijk bij/met de (reguliere) audits van het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering zoals beschreven in paragraaf 6. 'Beoordeling en verlening van een procescertificaat door een certificerende instelling'.

30 Verslag van beoordelingen tijdens looptijd

1. De conformiteit beoordelende instelling stelt overeenkomstig een verslag op van haar bevindingen van de beoordelingen.
2. Het verslag wordt ter beschikking gesteld aan de certificaathouder.

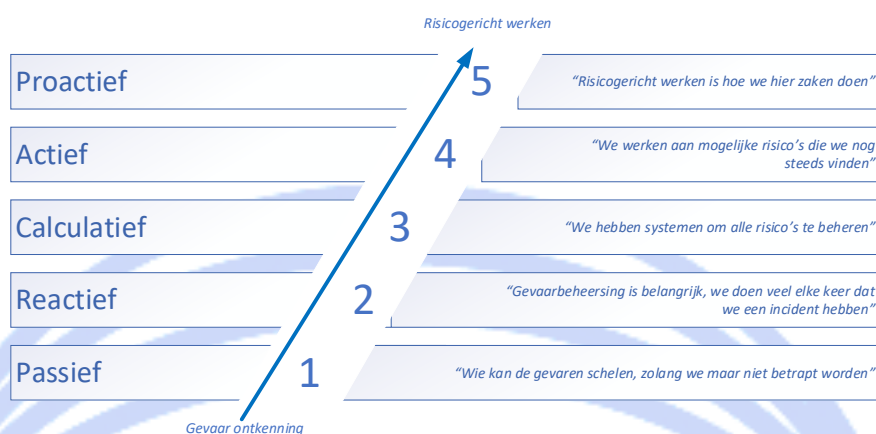
31 Melding door toezichthoudende (overheids-)instellingen

1. Indien door een toezichthoudende overheidsinstelling of een andere CBI bij het toezicht op de naleving bevindingen worden gedaan die kunnen leiden tot afwijkingen, stelt de CBI van de certificaathouder naar aanleiding daarvan binnen vier weken een onderzoek in en stelt zij vast of één of meer afwijkingen zijn geconstateerd van één of meer bepalingen die voor een waarschuwing of sanctie als bedoeld in 33, in aanmerking komen.
2. De CBI rondt het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, binnen twee weken af met de vaststelling van haar conclusie en de bepaling van eventuele de waarschuwingen of sancties die zij voornemens is te treffen.
3. De CBI meldt gemotiveerd aan de toezichthoudende overheidsinstelling welk gevolg is gegeven aan het tweede lid.

Paragraaf 10. Schouwingslijst, afwijkingen en sancties

32 Gebruik schouwingslijst

1. Tijdens de jaarlijkse vestigingsaudit en bij de bijwoningen wordt aan de hand van een schouwingslijst, de prestaties van de inventariseerder ingedeeld in 1 van de 5 treden van de "Certificatie-instrument-stelsel-ladder"(CISl-ladder).
2. Deze ladder kan worden gebruikt als een routekaart voor de beheersing van volwassenheid bij gevaren en risico's binnen de organisatie.

Trede 1 Passief

Onwetendheid is gelukzaligheid. Mensen geven niet echt om gevaren en risico's, ze worden alleen gedreven door naleving van de regelgeving en door niet gepakt te worden.

Trede 2 Reactief

Elke gedragsverandering is ad hoc en tijdelijk. Gevaar wordt serieus genomen, maar krijgt pas voldoende aandacht als er al iets mis is gegaan. Mensen zeggen dingen als 'je moet begrijpen dat het niet anders kan'.

Trede 3 Calculatief

Voorschriften om gevaren te verkleinen worden belangrijk geacht. Waar een organisatie vertrouwd is met systemen en cijfers, is met succes een managementsysteem geïmplementeerd. En omdat gevaren zeer serieus worden genomen, wordt er veel aandacht besteed aan de statistieken. Bonussen zijn eraan verbonden, slecht nieuws wordt getolereerd maar is nog steeds niet welkom. In calculatieve organisaties worden veel gegevens verzameld en geanalyseerd. Mensen voelen zich op hun gemak bij het doorvoeren van wijzigingen in procedures en processen. Er waren veel audits en mensen beginnen het gevoel te krijgen dat ze de situatie veilig hebben gesteld. Toch doen bedrijven op dit niveau nog steeds mensen pijn en zijn ze verrast. Wanneer dit gebeurt, had het systeem moeten werken.

Trede 4 actief

Gevaren zijn allen geïnventariseerd en de risico's zijn bekend. Zij hebben hoge prioriteit en worden continu verbeterd. We gaan af van het managen van incidenten op basis van wat er in het verleden is gebeurd, naar echt vooruitkijken en niet alleen werken aan het voorkomen van de incidenten ongevallen van vorige week. Actieve organisaties kijken wat er in de toekomst mis kan gaan en ondernemen stappen voordat ze daartoe gedwongen worden. Actieve organisaties zijn organisaties

waarbij het personeel in de praktijk wordt betrokken, niet alleen in theorie. Ze analyseerden de oorzaken van de incidenten grondig, maar letten ook op gevaarlijke situaties en bijna-incidenten.

Trede 5 Proactief

Risico gericht werken is volledig geïntegreerd in alle bedrijfsprocessen. Organisaties stellen zeer hoge eisen en proberen deze te overtreffen, in plaats van tevreden te zijn met een minimale naleving. Ze zijn brutaal eerlijk over falen, maar gebruiken het om te verbeteren, niet om iemand de schuld te geven. Ze verwachten niet dat ze het altijd goed zullen doen zolang ze maar beter worden. Het management weet wat er werkelijk aan de hand is, omdat het personeel bereid is om het hen te vertellen en erop vertrouwt dat ze niet overdreven reageren door onwelkom nieuws te horen. Mensen leven in een stadium van chronisch onbehagen en weten wat er mis kan gaan. Ze proberen zo goed mogelijk geïnformeerd te zijn om zich voor te bereiden op wat er daarna naar hen wordt gegooid. Er wordt actief gezocht naar slecht nieuws.

3. Ook al is het doel het behoud van compliance, is het soms nodig om indien een inventariseerder bij een eis “**Passief**” scoort, de inventariseerder een sancties op te leggen om haar te dwingen om zichzelf te verbeteren.
4. De CBI gebruikt de schouwingslijst in bijlage 3 voor het bepalen van eventuele afwijking(en).
5. Er wordt onderscheid gemaakt in A en B afwijkingen.
  - a. Een “B” afwijking:
    - i. is tekortkoming die een negatief effect (kunnen) hebben op de borging van de eisen in het managementsysteem van de (kandidaat)-certificaathouder;
    - ii. de (kandidaat)-certificaathouder dient binnen 8 weken aan te tonen dat hij adequate corrigerende maatregelen heeft genomen waarbij de certificerende instelling heeft vastgesteld dat deze adequaat zijn.
  - b. Een “A” afwijking:
    - i. is een Kritieke afwijking; een tekortkoming die een onmiddellijk kritiek effect hebben op de borging van de eisen in het managementsysteem van de (kandidaat)-certificaathouder;
    - ii. de (kandidaat)-certificaathouder dient binnen 4 weken aan te tonen dat hij adequate corrigerende maatregelen heeft genomen waarbij de certificerende instelling heeft vastgesteld dat deze adequaat
6. De wijze waarop de CBI de schouwingslijst gebruikt in haar rapportage is vrij en niet uitsluitend. De CBI kan en mag onderbouwd op zowel vestigingsniveau als op projectniveau zelfstandig afwijkingen formuleren die niet in de schouwingslijst zijn opgenomen mits expliciet de grondslag en onderbouwing van de afwijkingen volledig zijn. Certificaathouders kunnen de schouwingslijst uiteraard ook gebruiken voor interne audits en beoordelingen.
7. De schouwingslijst bevat de essentie van de eisen uit dit certificatie-instrument.
8. De schouwingslijst is bindend betreffende het sanctiebeleid zoals hieronder beschreven.
9. Een afwijking geconstateerd tijdens een bijwoning kan ertoe leiden dat een extra tussentijdse vestigingsaudit moet worden uitgevoerd ter verificatie van de afwijking in relatie tot het gedocumenteerde managementsysteem.
10. De certificatie-instelling kan gemotiveerd afwijken van de indeling in categorie A en B afwijkingen.
11. De indeling in de schouwingslijst gaat uit van de eerste constatering van de afwijking. Indien naar aanleiding daarvan geen afdoende corrigerende maatregelen worden getroffen en/ of de betreffende afwijking een structureel karakter heeft, zal de certificatie-instelling een kritieke afwijking uitschrijven dan wel het certificaat (uiteindelijk) schorsen of intrekken.
12. Afwijkingen op persoonsniveau, geschreven bij beoordelingen, worden door gemeld aan de persoons-CBI.

33 Bepalen van een waarschuwing of sanctie

1. Indien de (kandidaat)-certificaathouder niet voldoet of voldaan heeft aan of één meer bepalingen, is sprake van een afwijking.
2. De CBI kan aan een afwijking nadere voorwaarden verbinden.
3. Sancties bij een "A" en/of "B" afwijking bij een rapportbeoordeling:
  - a) 1 of meer A of B afwijking(en) per rapportbeoordeling resulteert in 1 extra rapportbeoordeling
  - b) Elke 3 A of B afwijkingen in 1 auditjaar betekend dat het aantal rapportbeoordeling volgens de staffel per auditjaar in tabel 4 wordt verhoogd met 1.
  - c) Elke 2 opvolgende foutloze rapportbeoordelingen in 1 auditjaar betekend dat het aantal rapportbeoordelingen volgens de staffel per auditjaar in tabel 4 wordt verminderd met 1 tot een minimum van 2 per auditjaar.
4. Waarschuwing of sancties bij een "B" afwijking bij een onaangekondigde beoordeling:
  - a) 1 Cat B bij 1 onaangekondigde beoordeling geeft een waarschuwing;
  - b) 3 Cat B bij 1 bijwoning geeft 1 extra onaangekondigde beoordeling;
  - c) Elke 6 Cat B afwijkingen in 1 auditjaar = aantal procesbeoordelingen volgens de staffel per auditjaar in tabel 4, in het volgende jaar verhoogd met 1;
5. Waarschuwing of sancties bij een "A" afwijking bij een onaangekondigde beoordeling:
  - a) 1 Cat A in 1 bijwoning geeft 1 extra onaangekondigde beoordeling;
  - b) Elke 3 Cat A afwijkingen in 1 auditjaar = aantal onaangekondigde beoordeling volgens de staffel per auditjaar in tabel 4, in het volgende jaar verhoogd met 1;
6. Bij elke 3 opvolgende foutloze onaangekondigde beoordeling wordt het aantal onaangekondigde beoordeling in het huidige auditjaar verminderd met 1, tot een minimum van 2 per auditjaar.
7. Het certificaat wordt ingetrokken indien:
  - a) de (kandidaat)-certificaathouder onjuiste inlichtingen over feiten of omstandigheden heeft verstrekt en de onjuistheid daarvan aan de (kandidaat)-certificaathouder bekend was of bekend kon zijn, waarbij indien hij juiste inlichtingen verstrekt zou hebben dit zou hebben geleid tot weigering van het certificaat;
  - b) door de (kandidaat)-certificaathouder naar het oordeel van de CBI verwijtbaar significant onveilige situaties worden gecreëerd of normelementen (zodanig) worden overtreden dat direct nadelige gevolgen voor de mens of het milieu kunnen optreden;
  - c) bij molestatie/ bedreiging van enige aard van de auditor, inspecteur, waarnemer en/of toetsers.

34 Procedure bij afwijkingen

1. Indien de CBI een of meer afwijkingen heeft geconstateerd zendt zij de (kandidaat)-certificaathouder binnen zeven kalenderdagen de door haar getrokken conclusie.
2. De afwijkingen A en B en daarmee de waarschuwingen en sancties zijn geen besluiten zoals bedoeld in de Algemeen wet bestuursrecht. Beroep op de waarschuwingen en sancties is daarom niet mogelijk.
3. Indien de conclusie, bedoeld in het tweede lid, leidt tot het treffen van een herstelmaatregel of corrigerende maatregel als bedoeld in artikel 33, stelt de CBI de (kandidaat)-certificaathouder in de gelegenheid hoor en wederhoor op dat voornemen tot het treffen van die maatregel toe te passen. Eventueel kan de CBI haar eerdere conclusie aanpassen of herroepen.
4. Indien bij een bijwoning blijkt dat de (kandidaat)-certificaathouder niet voldoet of voldaan heeft aan of één meer bepalingen uit dit certificatie-instrument zal dit door de CBI gemeld worden aan de op dat moment zijnde opdrachtgever van de (kandidaat)-certificaathouder.
5. De CBI meldt het niet voldoen of voldaan hebben aan of één meer bepalingen, binnen zeven kalenderdagen na de constatering ervan schriftelijk aan de CBI die het basiscertificaat heeft afgegeven en verstrekt daarbij:

- a) de naam en het certificaatnummer van de persoon op wie de afwijking betrekking heeft;
  - b) de datum waarop en de plaats waar de constatering is geconstateerd; en
  - c) een kopie van het bericht aan de houder van het basiscertificaat waarin de constatering wordt geconstateerd.
6. De CBI die het basiscertificaat heeft afgegeven bepaald op haar beurt de waarschuwing of sanctie aan de houder van het basiscertificaat.

35 Concerncontrole

1. Na een intrekking of onvoorwaardelijke schorsing van het certificaat aanvullende asbest inventarisatie van een bedrijf dat onderdeel uitmaakt van een concern beoordeelt de CBI onmiddellijk of de andere bedrijven van dat concern die van dezelfde CBI het certificaat aanvullende asbest inventarisatie hebben, de bepalingen waarop de maatregel betrekking heeft, wel of niet naleven. Het niet naleven kan resulteren in het geven van de maatregel voor het gehele concern.

36 Oplossen afwijkingen; 4-O-systematiek

1. Het idee achter de 4-O-systematiek is dat wordt nagegaan wat de oorzaak is van de geconstateerde afwijking(en), dat er een volledig herstel wordt uitgevoerd en dat het proces van continue verbetering op een dusdanige wijze wordt ingericht dat de afwijking(en) in de toekomst niet meer zullen voorkomen.
2. De 4-O-systematiek kent 4 stappen: Oorzaak, Omvang, Oplossing en Operationaliteit. In een apart audit-formulier zal de auditor per afwijking via deze systematiek nagaan of het herstel voldoende is.
3. Stap 1: Oorzaak
  - a) Bij deze eerste stap dient de (kandidaat)-certificaathouder te onderzoeken en te beschrijven wat de oorzaak is geweest van de geconstateerde afwijking. Want alleen als de oorzaak van de afwijking bekend is, kan men gericht maatregelen treffen voor de toekomst.
  - b) Om gericht maatregelen te treffen zodat de fout in de toekomst wordt voorkomen, is het belangrijk dat men weet hoe de afwijking is ontstaan. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan de volgende vragen:
    - i. Zit er een fout in het proces waardoor de afwijking is ontstaan?
    - ii. Zit er een fout in het in gebruikte applicaties waardoor de afwijking is ontstaan?
    - iii. Is de afwijking ontstaan door een menselijke fout?
4. Stap 2: Omvang
  - a) Bij de tweede stap bepaalt men wat de omvang is: hoe groot is de afwijking/het probleem? Voor de (kandidaat)-certificaathouder komt een afwijking vaak tevoorschijn vanuit een steekproef. De (kandidaat)-certificaathouder weet dan niet of het een incident betreft of dat de afwijking vaker heeft plaatsgevonden. Dit moet de (kandidaat)-certificaathouder zelf aantonen door na te gaan of het incident de afgelopen 24 maanden eerder heeft plaatsgevonden.
5. Stap 3: Oplossing
  - a) Nu men weet wat de Oorzaak en de Omvang van de geconstateerde afwijking is, kan men dit gerichter oplossen. De oplossing is enerzijds met terugwerkende kracht (herstelmaatregel) en anderzijds naar de toekomst toe (preventieve maatregel). Een oplossing met terugwerkende kracht kan bijvoorbeeld zijn: alsnog het werkplan aanpassen. En een oplossing naar de toekomst toe zijn de maatregelen die genomen worden om de kans op herhaling te verkleinen.

6. Stap 4: Operationaliteit
  - a) In deze laatste stap is het belangrijk dat men nagaat of de gekozen oplossing voldoende effectief is. Als de afwijking hierna bijvoorbeeld nog een keer voorkomt, dan was de corrigerende maatregel onvoldoende effectief. Op dat moment is het de bedoeling de 4-O-systematiek nogmaals langs te gaan net zo lang tot dat de corrigerende maatregel wel effectief en structureel is.
7. De (kandidaat)-certificaathouder neemt nadat de CBI hem een door haar getrokken conclusie, bedoeld in artikel 64, heeft gezonden die leidt tot het treffen van een herstelmaatregel of corrigerende maatregel, de noodzakelijke adequate herstelmaatregelen of corrigerende maatregelen en rapporteert daarover aan de CBI.

37 Hardheidsclausule

1. De CBI mag afwijken van de bepalingen in dit certificatie-instrument indien naar haar oordeel een strikte toepassing daarvan voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de bepalingen te dienen doelen, dan wel zou leiden tot onbillijkheden van zwaarwegende aard.

Paragraaf 11. Eisen aan conformiteit-beoordelende-instellingen en hun werkwijze

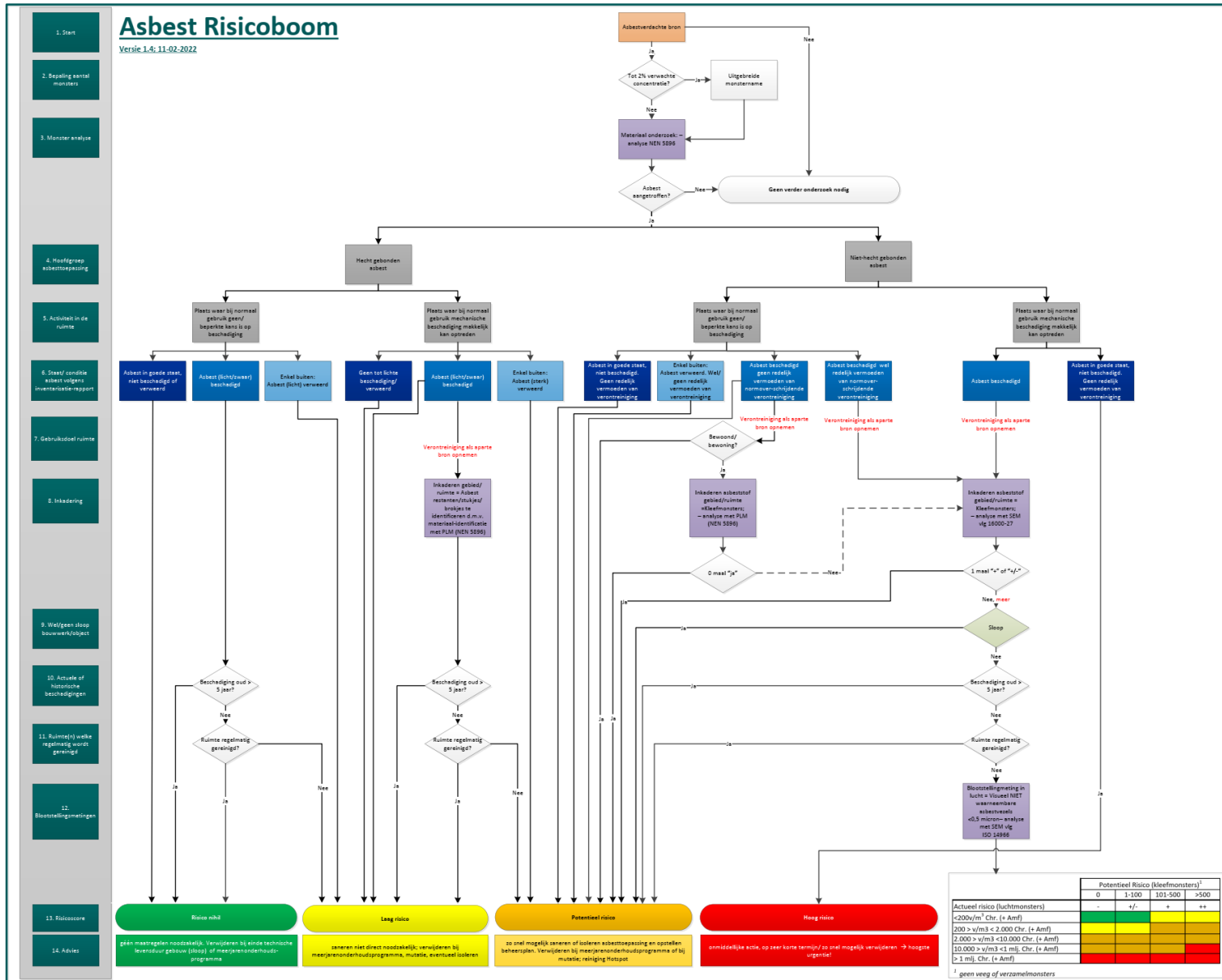
38 Kwalificaties auditoren

1. Voor de kwalificatie-eisen van en voor conformiteit beoordelende instellingen wordt verwezen naar de desbetreffende hoofdstukken uit het Certificatie-Instrument-Stelsel (CIS)

39 Kosten

1. De kosten die voortvloeien uit onderzoek dat wordt verricht door de conformiteit beoordelende instelling naar aanleiding van een onterechte melding of naar aanleiding van een mogelijke afwijking komen voor rekening van de (kandidaat)-certificaathouder.
2. De kosten van toezicht dat wordt gehouden door de conformiteit beoordelende instelling nadat een afwijking is geconstateerd, komen voor rekening van de (kandidaat)-certificaathouder.

Bijlage 1: Risicoboom

Om een leesbare asbest risicoboom op papier te verkrijgen dient de risicoboom, welke als PDF is meegezonden / te downloaden van de website, te worden geprint op A3 formaat.

Bijlage 2 Referentiekader, Criterium, Categorie, toetseis

Referentiekader	Criterium	Categorie	Toetseis	
(A) Tijdgevoeligheid	T-RI&E		Een T-RIE maakt onderdeel uit van het inventarisatieplan.	
	1 mens		De Inventariseerder asbest kan de resultaten van de asbestinventarisatie mondeling presenteren.	
	5 Maatschappelijk vertrouwen		De inventariseerder kan uitleggen welke blokkades asbest heeft op de woningverduurzaming en energietransitie.	
	6 Levens-cyclus	e bewust omgaan met grondstoffen		Bij het bepalen van de risicoklasse wordt rekening gehouden met zoveel mogelijk behoud van grondstoffen.
		f minder energie verbruiken		Bij het bepalen van de risicoklasse wordt bij het bepalen van de risicoklasse rekening gehouden met rekening gehouden met de meest energiebesparende verwijderingsmethode.
		i voorkomen verspilling		De inventariseerder stimuleert elk initiatief naar innovatieve werkwijzen.
k voorkomen onnodig afval			Bij het bepalen van de risicoklasse wordt rekening gehouden met het veroorzaken van een zo klein mogelijke afvalfractie.	

Referentiekader	Criterium	Categorie	Toetseis
(B) Arbeids-omstandigheden	A-RI&E		Een A-RIE maakt onderdeel uit van het inventarisatieplan.
	2 Proces	g/h Onderhoud/ constructie / Utilitair	De Inventariseerder asbest kan verboden, normen en voorschriften ten aanzien van asbest in de in de Nederlandse wetgeving noemen.
		g/h Onderhoud/ constructie / Utilitair	De Inventariseerder asbest kan het hoe en wanneer benoemen en beschrijven: de eisen die aan een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf vanuit de wet- en regelgeving gesteld worden.
	3 Soorten G&VW gevaren en risico's	n Bijzondere situaties	De Inventariseerder asbest kan o.a. bij incidenten en calamiteiten onderzoek naar asbestverontreiniging voorbereiden, primaire verspreiding inkaderen en aangeven hoe secundaire verspreiding naar de medewerkers kan worden voorkomen.

Referentiekader	Criterium	Toetseis
(C) (Leef-)Milieu	M-RI&E	Een M-RIE maakt onderdeel uit van het inventarisatieplan.
	1 Bebouwde omgeving	De Inventariseerder asbest kan verboden, normen en voorschriften ten aanzien van asbest in de in de Nederlandse wetgeving noemen.
		De Inventariseerder asbest kan het hoe en wanneer benoemen en beschrijven: de eisen die aan een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf vanuit de wet- en regelgeving gesteld worden.
	2 lucht	De Inventariseerder asbest kan een monster conform het processchema en veilig voor hemzelf en anderen nemen.
11 externe veiligheid	De Inventariseerder asbest kan o.a. bij incidenten en calamiteiten onderzoek naar asbestverontreiniging voorbereiden, primaire verspreiding inkaderen en aangeven hoe secundaire verspreiding naar het leefmilieu kan worden voorkomen.	

Referentiekader	Criterium	Toetseis
(D) Werkprocessen	P-RI&E	Een P-RIE maakt onderdeel uit van het inventarisatieplan.
	1 Kennis	De Inventariseerder asbest heeft kennis van de verschillende soorten asbest.
	2 Vooronderzoek uitvoeren	De Inventariseerder asbest voert ten behoeve van het opstellen van een asbestinventarisatieplan een vooronderzoek uit.
	3 Middelen, gereedschappen, apparatuur en PBM's kiezen om inventarisatie uit te voeren	De Inventariseerder asbest kan de juiste middelen, gereedschappen en apparatuur kiezen om de inventarisatie uit te voeren.
	4 Inventarisatie-plan opstellen	De kandidaat kan een inventarisatieplan opstellen en/of aanpassen.
	5 Asbest-bronnen detecteren	De Inventariseerder asbest kan de meest voorkomende asbestverdachte toepassingen in bouwwerken en objecten herkennen.
	6 Monster-namen	De Inventariseerder asbest kan een monster conform het processchema en veilig voor hemzelf en anderen nemen.
	7 Risicoboom	De Inventariseerder asbest kan het gebruik van de risicoboom uitleggen.
	8 Analyse-opdracht geven	De Inventariseerder asbest kan materiaal-, stof- en luchtmonsters laten analyseren en de onderzoeksresultaten interpreteren.
	9 Verspreidingsgebied inkaderen	De Inventariseerder asbest kan in het geval van asbestverontreiniging aangeven welke adviezen daaruit voortvloeien, en kan het hoe en wanneer benoemen en beschrijven: de werkwijze om met behulp van een inventarisatie de omvang van de verontreiniging in kaart te brengen.
	10 Asbestinventarisatierapport schrijven	De Inventariseerder asbest kan het hoe en wanneer benoemen en beschrijven: de uitgangspunten voor het schriftelijk rapporteren.
	11 Rapport presenteren	De Inventariseerder asbest kan de resultaten van de asbestinventarisatie mondeling presenteren.
	12 Wet- en regelgeving	De Inventariseerder asbest kan verboden, normen en voorschriften ten aanzien van asbest in de in de Nederlandse wetgeving noemen. De Inventariseerder asbest kan het hoe en wanneer benoemen en beschrijven: de eisen die aan een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf vanuit de wet- en regelgeving gesteld worden.
13 Afwijkingen	De Inventariseerder asbest heeft kennis van de procedure na een geconstateerde afwijking.	

Bijlage 3 Bijwoningen en audits; schouwlijst.

Tijdens de bijwoningen op het project of op de boordelingen/audits vestiging van de Conformiteit Bepalende Instelling bij de procescertificaathouder waarvoor de inventariseerder op dat moment werkt, wordt vastgesteld of de Inventariseerder asbest blijvend voldoet aan de referentiekaders, criteria, categorieën en de toetseisen.

In de kolom Niveau staat de V voor Veilig en risicobewust werken – gedrag, de L voor Lerend vermogen – gedrag en attitude en de A voor Actualiteiten. De indeling is gedaan op criteriumniveau en daarmee ook van toepassing op de onderliggende toetseisen.

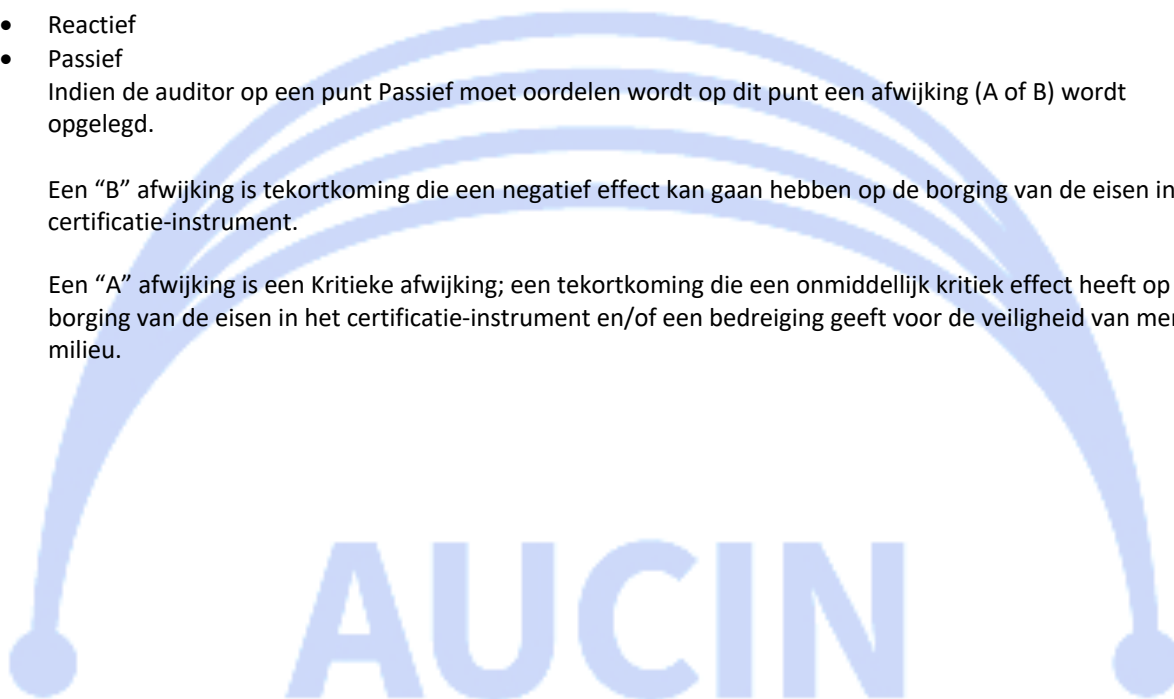
De inventariseerder asbest wordt op de onderstaande punten uit de schouwingslijst beoordeeld op de volgende waarde:

- Proactief
- Actief
- Calculatief
- Reactief
- Passief

Indien de auditor op een punt Passief moet oordelen wordt op dit punt een afwijking (A of B) wordt opgelegd.

Een “B” afwijking is tekortkoming die een negatief effect kan gaan hebben op de borging van de eisen in het certificatie-instrument.

Een “A” afwijking is een Kritieke afwijking; een tekortkoming die een onmiddellijk kritiek effect heeft op de borging van de eisen in het certificatie-instrument en/of een bedreiging geeft voor de veiligheid van mens en milieu.

Certificatie-instrument CMR module Inventariseerder Asbest (CI-CMR-IA)

Referentiekader	Toetseis	Niveau	Beoordeling/ afwijking
(A) Tijdgevoeligheid	Een T-RIE maakt onderdeel uit van het inventarisatieplan.		
	De Inventariseerder asbest kan de resultaten van de asbestinventarisatie mondeling presenteren.	L	
	De Inventariseerder asbest kan de resultaten aan opdrachtgever, eigenaar, de gebruiker of beheerder van het gebouw of het object op een voor hen begrijpelijke wijze uitleggen.		
	De Inventariseerder asbest kan o.a. bij incidenten en calamiteiten onderzoek naar asbestverontreiniging voorbereiden, primaire verspreiding inkaderen en aangeven hoe secundaire verspreiding kan worden voorkomen.	V	
	De Inventariseerder asbest kan bij een beschrijving van een calamiteit in een binnen- of buitensituatie de noodzakelijke werkzaamheden noemen die direct moeten worden uitgevoerd en aangeven door wie deze werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.		
	De Inventariseerder asbest kan bij een situatiebeschrijving aangeven of een uitbreiding van de asbestinventarisatie noodzakelijk is in bouwwerken, objecten of ruimtes die in het asbestverspreidingsgebied liggen en hoe dit onderzoek moet worden uitgevoerd.		
	De inventariseerder kan uitleggen welke blokkades asbest heeft op de woningverduurzaming en energietransitie.	A	
	Bij het bepalen van de risicoklasse wordt rekening gehouden met zoveel mogelijk behoud van grondstoffen.	A	
	Bij het bepalen van de risicoklasse wordt bij het bepalen van de risicoklasse rekening gehouden met rekening gehouden met de meest energiebesparende verwijderingsmethode.	L	
	De inventariseerder stimuleert elk initiatief naar innovatieve werkwijzen.	V	
Bij het bepalen van de risicoklasse wordt rekening gehouden met het veroorzaken van een zo klein mogelijke afvalfractie.	L		

Referentiekader	Toetseis	Niveau	Beoordeling/ afwijking
(B) Arbeids- omstandigheden	Een A-RIE maakt onderdeel uit van het inventarisatieplan.		
	De Inventariseerder asbest kan verboden, normen en voorschriften ten aanzien van asbest in de in de Nederlandse wetgeving noemen.	A	
	De Inventariseerder asbest kan de verboden, normen en voorschriften ten aanzien van asbest vanuit het Arbobesluit noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan bepalen of een situatie in strijd is met het Asbestverwijderingsbesluit.		
	De Inventariseerder asbest kan het hoe en wanneer benoemen en beschrijven: de eisen die aan een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf vanuit de wet- en regelgeving gesteld worden.	A	
	De Inventariseerder asbest kan de wet- en regelgeving noemen waarin de certificatieregeling voor asbestinventarisatie en asbestverwijdering is opgenomen.		
	De Inventariseerder asbest kan bepalen of een situatie in strijd is met de onafhankelijkheidseisen vanuit de certificatieregeling voor asbestinventarisatie.		
	De Inventariseerder asbest kan aangeven welke partijen (exclusief CBI) in de asbestketen geaccrediteerd danwel gecertificeerd moeten zijn.		
	De Inventariseerder asbest kan de punten noemen waarop een asbestinventarisatiebedrijf getoetst wordt tijdens een (on)aangekondigde projectaudit.		
	De Inventariseerder asbest kan noemen hoe gecontroleerd kan worden dat een asbestinventarisatiebedrijf gecertificeerd is.		
De Inventariseerder asbest kan de instellingen noemen waaraan een asbestinventarisatiebedrijf bij een inspectie verplicht is medewerking te verlenen.			
De Inventariseerder asbest kan de algemene verplichtingen van het asbestinventarisatiebedrijf bij de voorbereiding van een asbestinventarisatie noemen.			

Certificatie-instrument CMR module Inventariseerder Asbest (CI-CMR-IA)

	De Inventariseerder asbest kan noemen welke functionarissen het asbestinventarisatiebedrijf moet aanwijzen voor uitvoering van de inventarisatie en voor het ondertekenen van het asbestinventarisatierapport.		
	De Inventariseerder asbest kan de eisen noemen waaraan de Inventariseerder asbest en de technisch eindverantwoordelijke moeten voldoen.		
	De Inventariseerder asbest kan o.a. bij incidenten en calamiteiten onderzoek naar asbestverontreiniging voorbereiden, primaire verspreiding inkaderen en aangeven hoe secundaire verspreiding naar de medewerkers kan worden voorkomen.	V	
	De Inventariseerder asbest kan bij een beschrijving van een calamiteit in een binnen- of buitensituatie de noodzakelijke werkzaamheden noemen die direct moeten worden uitgevoerd en aangeven door wie deze werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.		
	De Inventariseerder asbest kan bij een situatiebeschrijving aangeven of een uitbreiding van de asbestinventarisatie noodzakelijk is in bouwwerken, objecten of ruimtes die in het asbestverspreidingsgebied liggen en hoe dit onderzoek moet worden uitgevoerd.		

Referentiekader	Toetseis	Niveau	Beoordeling/ afwijking
(C) (Leef-)Milieu	Een M-RIE maakt onderdeel uit van het inventarisatieplan.		
	De Inventariseerder asbest kan verboden, normen en voorschriften ten aanzien van asbest in de in de Nederlandse wetgeving noemen.	A	
	De Inventariseerder asbest kan de verboden, normen en voorschriften ten aanzien van asbest vanuit Milieu- wet en regelgeving noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan de vrijstellingen ten aanzien van de inventarisatieplicht op grond van het Asbestverwijderingsbesluit en Bouwbesluit noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan de vrijstellingen voor particulieren ten aanzien van asbestverwijdering op grond van het Asbestverwijderingsbesluit noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan bepalen of een situatie in strijd is met het Productenbesluit asbest.		
	De Inventariseerder asbest kan bepalen of een situatie in strijd is met het Bouwbesluit.		
	De Inventariseerder asbest kan het hoe en wanneer benoemen en beschrijven: de eisen die aan een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf vanuit de wet- en regelgeving gesteld worden.	A	
	De Inventariseerder asbest kan de instellingen noemen waaraan een asbestinventarisatiebedrijf bij een inspectie verplicht is medewerking te verlenen.		
	De Inventariseerder asbest kan de algemene verplichtingen van het asbestinventarisatiebedrijf bij de sloop melding van een asbestinventarisatie noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan een monster conform het processchema en veilig voor hemzelf en anderen nemen.	V	
	De Inventariseerder asbest kan bij een situatie van een mogelijke ernstige verontreiniging door niet-hechtgebonden asbestverdacht materiaal de juiste beschermende maatregelen noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan een materiaal-, kleef- of luchtmonster conform het processchema en/of conform artikel 4.2 van het Arbeidsomstandighedenbesluitnemen.		
	De Inventariseerder asbest kan o.a. bij incidenten en calamiteiten onderzoek naar asbestverontreiniging voorbereiden, primaire verspreiding inkaderen en aangeven hoe secundaire verspreiding naar het leefmilieu kan worden voorkomen.	V	
	De Inventariseerder asbest kan o.a. bij incidenten en calamiteiten onderzoek naar asbestverontreiniging voorbereiden, primaire verspreiding inkaderen en aangeven hoe secundaire verspreiding naar het leefmilieu kan worden voorkomen.		
De Inventariseerder asbest kan bij een situatiebeschrijving aangeven of een uitbreiding van de asbestinventarisatie noodzakelijk is in bouwwerken, objecten of ruimtes die in het asbestverspreidingsgebied liggen en hoe dit onderzoek naar het leefmilieu moet worden uitgevoerd.			

Certificatie-instrument CMR module Inventariseerder Asbest (CI-CMR-IA)

Referentiekader	Toetseis	Niveau	Beoordeling/ afwijking
(D) Werkprocessen	Een P-RIE maakt onderdeel uit van het inventarisatieplan.		
	De Inventariseerder asbest heeft kennis van de verschillende soorten asbest.	L	
	De Inventariseerder asbest kan de soorten asbest bij naam en kleur benoemen, aangeven of het een serptentijn of een amfibool is en aangeven welke soort asbest het meest in Nederland werd toegepast.		
	De Inventariseerder asbest kan de verschillen noemen tussen hechtgebonden en niet-hechtgebonden toepassingen.		
	De Inventariseerder asbest voert ten behoeve van het opstellen van een asbestinventarisatieplan een vooronderzoek uit.	V	
	De Inventariseerder asbest kan de eisen aan het vooronderzoek noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan noemen in welke jaren soorten en toepassingen van asbest verboden werden.		
	De Inventariseerder asbest kan op basis van vooronderzoek aangeven waar waarneembare en niet-waarneembare bronnen asbestbronnen aanwezig kunnen zijn.		
	De Inventariseerder asbest kan bepalen welke relevante informatie verkregen kan worden uit (ver)bouwtekeningen en/of plattegronden, bestekken, eerder uitgevoerde inventarisatie en interviews.		
	De Inventariseerder asbest kan bouwtekeningen, bestektekeningen, detailtekeningen en plattegronden lezen.		
	De Inventariseerder asbest kan de juiste middelen, gereedschappen en apparatuur kiezen om de inventarisatie uit te voeren.	V	
	De Inventariseerder asbest kan de relevante verplichtingen noemen die de werknemer en werkgever volgens de Arbowet en het processchema hebben ten opzichte van elkaar, het uit te voeren werk en de persoonlijke beschermingsmiddelen.		
	De Inventariseerder asbest kan de eisen aan het adembeschermingsmiddel noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan de adembeschermingsmiddelen en arbeidsmiddelen die gekeurd moeten worden en de betreffende keuringsfrequentie noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan noemen hoe met defecte arbeidsmiddelen moet worden omgegaan.		
	De Inventariseerder asbest kan op basis van de informatie uit de opdracht (scope, omvang) en het vooronderzoek (hulp)middelen, gereedschappen en apparatuur kiezen.		
	De Inventariseerder asbest kan (hulp)middelen, gereedschappen en apparatuur die gebruikt worden tijdens de inventarisatie controleren op werking en keuring.		
	De kandidaat kan een inventarisatieplan opstellen en/of aanpassen.	V	
	De Inventariseerder asbest kan de eisen aan een asbestinventarisatieplan noemen.		
	De Inventariseerder asbest kan het minimale gebied noemen dat een asbestinventarisatie moet omvatten.		
	De Inventariseerder asbest kan op basis van de informatie uit de opdracht (scope, omvang) en het vooronderzoek een inventarisatieplan opstellen of aanpassen.		
	De Inventariseerder asbest kan de stappen bij een complexe inventarisatie beschrijven.		

